

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 238 (8640)

TRST, četrtek, 11. oktobra 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PETI DAN VOJNE NI PRIVEDEL DO BISTVENIH PREMIKOV NA FRONTAH

Številne arabske države pošiljajo čete na pomoč Siriji in Egiptu proti Izraelu

Obnovljena vojna

Pred šestimi leti je bilo šest dni dovolj, da je izraelska vojska uresničila svoj cilj: v nezadržanem zaletu je strla vsakršen odpor Egipčanov in prodrla do Sueškega prekopa. Izrael je tedaj slavil vojaško zmago, Egipt pa je zapadel v težko moralno stisko sprčo tako silovitega poraza.

Zdaj je mimo šest let, začena se hkrati šteti dan obnovljene vojne. Toda položaj je zdaj čisto drugačen, kot je bil pred šestimi leti. Izraelci ne slave zmagovalstva, vojna ni ne kaže, da se utesne kaj hitro končati. Vendarle je bistvena razlika. Prvič, odkar obstaja izraelska država in odkar njena vojska vstopa v oborožen boj z Arabci, so Izraelci sočleni s trpkim resnico, da se morajo umikati prav pred tistimi silami, ki so bile pred šestimi leti tako lahki plen njihove zmage. Četudi bi Egipčane potisnili nazaj čez Suez, je le ta vojna prinesla pomemben preobrat: Izraelci so spoznali — prvič v zgodovini njihove države — da utesnejo tisti Arabci — to je pokazal dosedanj razplet vojne — resen vojaški nasprotnik. Po drugi strani pa so Egipčani odpravili v teh šestih dneh vse tiste moralni priokus nezmožnosti in nevoje, ki jim je ostal od junjske vojne iz leta 1967.

Povsem zgrešeno bi bilo sprazevati se, kdo je začel sedanje boje in na podlagi tega izrekat sodbe o tem, kdo je napadalec in kdo je napadenec. Tako ravnanje je spuščanje umetne megle nad bistvo stvari z namenom, da se to bistvo prekrije. Ta vojna nikakor ni nova vojna, dejansko je nadaljevanje tiste vojne, ki se je začela junija pred šestimi leti in je polnih šest let trajala in tlela v obliki stanja »ne vojna ne mir«, ki je bilo značilno za celotno minulo obdobje izraelsko - arabskih odnosov. Zato se mora vsaka sodba in ocena vračati k izhodišču, k letu 1967. Potem pa je povsem jasno in očitno, kdo je koga napadel, komu gre vzdevek napadalec. Pred zgodovino je to Izrael.

Šest let je bilo zadosti in celo preveč dolga doba, da se je pred vsem svetom, pred vsemi razsodnimi in mislečimi ljudmi, razkrinkala in razgalila napadalna narava današnjega Izraela in njihovih voditeljev. Takorekto veliki večini sveta naključju je Izrael vztrajno in trmasto zavračal vse predloge in pobude združenih narodov in mnogobru druga prizadevanja, ki so težila k odpravi krize na Blaznjem vzhodu. Že novembra meseca 1967. leta je varnostni svet izglasoval resolucijo, ki je bila, je in bo ostala temeljna pravina za vsakršno razreševanje spora, če hoče dejansko biti mirno, ljubno, pravično in dosledno. Zagotoviti je treba mir na Blaznjem vzhodu, pravi resolucija. Proti goj za to je umik izraelskih čit z zasedenih arabskih ozemelj. Mir bo zagotovljen, če bodo vsem narodom tega območja — se pravi tudi izraelskemu — zajamčene neodvisnost, ozemeljska nedotakljivost in suverenost.

Zgodovina šestih let pove, da so bili Arabci tisti, ki so privolili v tako politično rešitev, da pa so bili Izraelci tisti, ki so bili uporni pri zavračanju vsake možnosti, da bi odstopili ozemlja, ki ni njihova. Tega ozemlja pa je kar za tri Izraelce. Prave namere Izraela so se kazale v tem, da je njemu in njegovim ciljem pogojevalo neurejeno stanje »ne vojna ne mir«. Izkoristili so ga da so ob stalnih grožnjah Egipčanom in drugim arabskim državam zasedeno ozemlje postopno in načrtno izraelsizirali. Na Sinaju in drugod so ustanavljali naselja, kamor so doseljevali svoje prebivalce. S tem so dejansko spremenili vojaško zasledbo in priključitev teh ozemelj k izraelski državi. V tem je več kot očitna imperialistična sila te sicer maline države, ki pa je več čas delovala s potuhlo in gmočno ter zlasti vojaško podporo velike sile.

Stvarnost našena časa je priredila do tega, da sta veliki sili uzele v zaščito vsaka svojega varovanca, Američani Izrael, Sovjetska zveza Egipt in druge arabske države. Podobno kot v primeru Vietnam je Sovjetska zveza edina sposobna zagotoviti žrtvi imperializma ustrezno vojaško pomoč. Prav ta stvarnost je prispevala k temu, da so se v izraelsko - arabski spor vključila tudi obstoječa nasprotja med blokovskimi silami,

s to bistveno razliko, da so ZDA ščitile napadalca, Sovjetska zveza pa žrtev agresije.

Stanje »ne vojna ne mir« je težko prizadevalo Egipt in druge arabske države. Težko je vsakemu narodu, zakaj ne bi bilo tudi narodu Egipta, nositi vso težko sramoto poraza in izgubo velikega dela lastnega ozemlja. Prav zato je vojna, ki jo vodi Egipt z drugimi arabskimi državami proti Izraelu pravičnina vojna. Tudi v tem je bistvena razlika: Egipčani se danes bojujejo na svoji zemlji in za svojo zemljo, Izraelci pa branijo tisto, kar po vseh naravnih, moralnih in kakršnihkoli drugih zakonih ni njihovo. Zato ima Egipt — potem ko je sprevredel, da go propadla vsa upanja na politično rešitev — pravico uporabiti vsa sredstva, da doseže vrnitev svojih ozemelj. Enačiti Egipt z Izraelom bi pomenilo isto kot enačiti pravičnik narodnosvobodilni boj kateregakoli naroda z napadalcem, ki sega po njegovi zemlji.

Težko je reči, kako se bo ta DRAGO KOŠMRLJ

(Nadaljevanje na 6. strani)

Vojskujoče se strani utrjujejo svoje položaje v pričakovanju dolge pozicijske vojne - Optimizem v Kairu, razočaranje v Tel Avivu

NA STOTINE ŽRTEV IZRAELSKEGA BOMBARDIRANJA SIRSKIH MEST

KAIRO, DAMASK, TEL AVIV, 10. — Peti dan arabsko - izraelske vojne ni prinesel bistvenih novosti glede vojaškega položaja. Siloviti boji se nadaljujejo na obeh frontah, tako na Sinaju kot na Golanskem gričevju, toda brez znatnih premikov. Očitno je, da vojskujoče se strani utrjujejo svoje položaje ter se pripravljajo na pozicijsko vojno, ki bo po vseh pričakovanjih dolga, predvsem zaradi neuspeha diplomatskih akcij tako v okviru OZN kot na drugih ravneh. Danes gre zabeležiti predvsem drugi aspekt vojne na Blaznjem vzhodu: solidarnost arabskih držav s Sirijo in z Egiptom, ki se je doslej omejevala le na besedne izjave, se je začela konkretno izražati: prve iraške enote že sodelujejo v bojih na Golanskem gričevju v prihodnjih 48 urah pa bodo prisločili na pomoč Siriji še maroški pehotni oddelki. V Jordniji pa so medtem mobilizirali rezerviste, kar bi lahko pomenilo prvi korak k direktni udeležbi v vojni.

Poglejmo najprej, kako gledajo na položaj v Kairu. Vojaška poročila govorijo o prodiranju čet v notranjost Sinaja, o uničenju velikega števila tankov in o sestrelitvi številnih izraelskih letal, ki so tudi po mnenju nevtralnih opazovalcev težavah zaradi izredno učinkovite egipčanske protiletalske zaščite. Mi-mo uradnih poročil pa lahko še ugotovimo, da se egipčanske sile na Sinaju premikajo zelo previdno, da ne bi padle v izraelsko past. Največjo pozornost posvečajo utrjevanju zasedenih položajev in zvez preko Su-

sovašnikov odpor. Tokrat pa se to ni zgodilo. Dejstvo, da Izraelci še niso zmagali, niti niso na tem, da bi zmagali, omenjujejo v Kairu kot začetek izraelskega poraza. Položaj je torej ugoden za Egipt, predvsem če upoštevamo, da lahko računata na solidarnost in pomoč vseh ostalih arabskih držav. Kot smo omenili, je »pomoč« sedaj konkretna: po vseh iz obveščenih krogov se na Golanskem gričevju skupaj s Sirijo bojuje okrog 16.000 mož iz Iraka skupaj z okrog sto tanki. V Bagdadu pa so uradno potrdili, da se je iraško letalstvo udeležilo akcij proti Izraelu. Po drugih vestih naj bi v tej posega tudi alžirska letala, medtem ko bodo iz Maroka verjetno že jutri poslali pehotne enote. Saudova Arabija je odredila stanje pripravljenosti, libijski predsednik Gadafi pa je doslej ponudil le finančno pomoč. Še neznano je, kaj bo storila Jordanija, vendar pa je odpravila rezervistov v tej državi dokaj zgovoren element presoje.

Vojaška poročila iz Sirije so medtem zelo skopja ter govorijo predvsem o sestrelitvi velikega števila izraelskih letal (samo danes naj bi jih sestrelili 43), medtem ko ne dajejo točne slike položaja na go-

lanski fronti. Gotovo pa je, da je bila izraelska protiofenziva na tem področju docela ustavljena. V Damasku med drugim trdijo, da so se Izraelci zatekli k terorističnim letalskim napadom na sirska mesta prav zaradi neuspeha njihove akcije na Golanskem gričevju. Tudi danes so namreč izraelska letala bombardirala obljubene kraje Sirije, med drugim tudi mesto Homs, ki so ga bombardirali že večkrat, in letališče v Damasku. Bombardirani so tudi glavni sirske pristanišči Latakia in Tartous. Po poročilih sirske vlade je bombardiranje Homsa in Latakije povzročilo smrt »stotin žena in delavcev«. Sirska tiskovna agencija Sana pa poroča, da je bilo med večeršnjim bombardiranjem središča Damaska ubitih ali ranjenih dvesto civilistov, medtem ko je bilo dvanaest poslopij porušeno.

V Izraelu so sicer vojaška poročila bombastična in zmagoslavna, predvsem kar se tiče delovanja letalstva, v državi pa prevladuje žalovanje in pesimizem. Ponedeljkova napoved vrhovnega poveljnika oboroženih sil generala Eleazara, da bodo v nekaj urah zavrnili napad, se očitno ni uresničilo, tako da ljudje ne verjamejo več v uradna poročila z bojišč. Pač pa je Izraelce prizadela večeršnja izjava generala Yariva, da bo vojna dolga in težavna: Izraelci sicer verjamejo, da bodo končno zmagali, toda vedno bolj pogostoma se sprašujejo, kakšno ceno bodo morali za to plačati.

Na diplomatskem področju beležimo medtem popoln zastoj: varnostni svet OZN se je razšel brez vsakršnega sklepa in ni znano, kdaj bodo sklicali novo sejo. V takem položaju je francoska vlada ponudila svoje posredovanje med Arabci in Izraelom, vendar doslej še ni prejela nobenega odgovora.

Portugalski socialisti gostje PSI

RIM, 10. — Tukaj sta se danes sestali delegaciji portugalskih socialistične stranke in PSI, ki sta ju vodila tajnika Soares in De Martino. Gostje so italijanskim socialistom razložili politični in socialni položaj na Portugalskem ter stališče, ki ga imajo portugalski socialisti do pravičnega mednarodnega položaja. De Martino pa jim je v imenu PSI izrazil svojo solidarnost in poudaril, da bodo italijanski socialisti še naprej gojili prijateljske odnose s portugalskimi socialisti.

B. B.

Demonstracije članov policije na Trgu Venezia

RIM, 10. — Na Trgu Venezia je prišlo večeraj v danes do svojevrstne demonstracije, katere so se udeležili člani policije in vojske v civilu. Demonstranti so pojasnili nekaterim časnikiarjem, da ne morejo več čakati na povišanje plače, ki so jim ga svoj čas obljubili. Policija, ki je po večeršnji demonstraciji zastražila trg, je ugotovila, da je bilo med demonstranti precej članov javne varnosti, sedem karabinerjev, štirje finančni stražniki in dva topničarja.

V senatu odobrena zakonska pravila o odprtju šole

RIM, 10. — Poslanska zbornica je danes odobrila člene zakonskega odloka, ki določa pravila za odprtje letošnjega šolskega leta. Pozneje so poslanci nadaljevali z obravnavo ukrepov v korist Kalabrije in nekaterih drugih južnih pokrajin, ki so bile prizadete zaradi neurja. V senatu pa se je končala splošna razprava o zakonskem osnutku o kmetijskih najemninah. Jutri bo odgovorila vlada, nakar bodo prešli na glasovanje.

Ukrepi vlade SFRJ za pomoč arabskim narodom

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 10. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji, v razpravi o položaju na Blaznjem vzhodu, ugotovil, da največji dogodki zahtevajo akcijo za hitro in učinkovito odpravo izraelskega napada, okupacije zavzetih ozemelj in ekspanzionistične politike Izraela. Svet je sprejel ukrepe za nadaljnjo podporo in pomoč za osvobodilno borbo arabskih držav. V skladu s tem sklepom bodo takoj poslane prve količine sanitetnega materiala in krvne plazme. Med sejo zveznega izvršnega sveta, na kateri so preučili tudi več predlogov s področja gospodarske politi-

danji položaj in dialog v dosedanjem duhu, pravi sporočilo, bosta lahko tako vlada kot sindikati, vsak na svoji ravni, še naprej koristno izvrševali svojo vlogo. V nasprotnem primeru pa bodo sindikati primorani začeti s stavkami, da branijo upravičene zahteve delavcev.

RIM, 10. — Tukaj so sporočili, da je bila seja centralnega komiteja KPI sklicana za sredo, 17. oktobra. Na njej bodo govorili o bogoslovstvu vlade SESTANEK O RAZVOJU JUGA

Ukrepi za pospešitev gospodarstva V Kalabriji nov železarski center

Poudarili so, da bo treba razviti tudi kmetijsko dejavnost

RIM, 10. — Po večeršnjem sestanku predsednika vlade Rumorja in pristojnih ministrov s predstavniki zasebne in državljanske industrije, na katerem so obravnavali predvsem vprašanja povišanja pokojnin, družbenih doklad in doklade brezposelnim, je bil danes pri predsedniku Rumorju sestanek o vprašanjih juga. Razpravljali so o ukrepih, ki jih mora vlada uresničiti na osnovi zakona iz leta 1971, ki določa finansiranje nekaterih važnih del za okrepitev gospodarstva na jugu.

Čeprav vlada ni objavila nobenega sporočila o sestanku, so vendar o njem spregovorili nekateri ministri. V pogovoru s časnikarji je minister za Jug Donat Cattin povedal, da so na sestanku proučili dokument, ki ga je osebnost sestavil in predložil, v katerem predlaga določitev denarja za izredne posege na raznih go-spodarskih področjih južnih pokrajin. Donat Cattin je pojasnil, da je treba pri tem omeniti zlasti dopolnitev nekaterih že izdelanih načrtov ter nov postopek za čimprejše izvajanje del. Dogovorili so se, je dejal Donat Cattin, da bodo čimprej določili tisoč milijard lir.

Po mnenju Donat Cattina je napovedana gradnja petega železarskega centra v Gioia Tauro v Kalabriji gospodarsko neumestljena. Obenem pa je minister poudaril, da je bil denar za ta center že določen in da se je vlada dogovorila, da bo spoštovala svojo obveznost in da bodo novi železarski center kmalu začeli graditi.

Minister za kmetijstvo Ferrari Aggradi pa je izjavil časnikarjem, da je razvoj kmetijstva na jugu izredno važen za razvoj celotnega tamkajšnjega gospodarstva. Zato je zagotovil, pa bo vlada vložila vse svoje napore na kmetijskem področju. Pojasnil je, da se je južni del države ne bodo mogli razviti, če ne bo kmetijstvo postalo steber tamkajšnjega gospodarskega razvoja. Tudi zakladnik minister La Malfa se je ustavil s časnikarji in povedal, da je pripravljen sprejeti program o določitvi denarja za Jug, saj predstavljajo južne pokrajine bodočnost države. Priporočil pa je, da bodo morali sindikati in politične sile nujno sprejeti omejitev tekočih izdatkov, češ da noben zakonik minister še ni bil v stanju uskladiati oboje omenjeni vprašanji, ne da bi povzročil inflacijo.

V zvezi s sedanjimi posvetovanji vlade z delodajalci in s petkovim sestankom s sindikalnimi organizacijami o pokojninah je zanimivo tudi stališče struje PSI, ki jo vodi minister za delo Bertoldi. Danes je struja objavila sporočilo, ki se sklicuje na petkov sestanek med sindikati in vlado in opozarja, da bo od izdaja tega srečanja »v veliki meri odvisno stanje sindikatov do vlade«. Če se bo nadaljeval se-

Podpredsednik ZDA Agnew odstopil

WASHINGTON, 10. — Podpredsednik ZDA Spiro Agnew je odstopil. Vest je bila sporočena ko je bil Agnew pred okrajnim sodiščem v Baltimori. Z njim so bili tudi pravosodni minister Richardson Prentiss in državni odvetnik Mary-linda Beall. Podpredsednik ZDA je izjavil sodniku, da je kriv, da je leta 1967, ko je bil guverner Marylanda, dobil denar, ki ni bil uporabljen v politične namene in ki je bil torej podvržen obdavčenju. Zaradi tega je sodnik obsodil Agnewa na deset tisoč dolarjev globe zaradi neplačane davka.

Egiptovski vojniki na oklepem vozilu prodirajo v notranjost Sinajskega polotoka

Peti dan arabsko - izraelske vojne ni prinesel bistvenih premikov na frontah, kjer pa so še vedno v teku siloviti spopadi. Zelo intenzivna je tudi dejavnost izraelskega letalstva, ki pa je v hudih težavah zaradi zelo učinkovitih protiletalskih obramb. Letala so ponovno bombardirala nekatera sirska mesta, pri čemer je bilo veliko število civilistov ubitih. Medtem pa z Egiptom in s Sirijo konkretno. Iraška letala že sodelujejo v akcijah proti Izraelu, po nekaterih poročilih pa naj bi letala poslali tudi iz Alžirije. V bojih na Golanskem gričevju sodeluje baje 16.000 irskih vojakov s sto tanki. Marok je obljubil, da bo v 48 urah poslal pehotne enote na pomoč Siriji in Egiptu, Jordanija pa sicer še ni stopila v vojno, vendar

DANES

Vlada je danes obravnavala vprašanje Juge in ukrepe za njegov gospodarski razvoj. Dogovorili so se, da bodo pospešili določitev denarja na osnovi zakona, obenem pa se so sporazumeli, da bodo čimprej začeli graditi peti železarski center v Gioia Tauro v Kalabriji.

Preverjanje

Letošnjega januarja je pet strank leve sredine (KD, PSDI, PSI, PRI in Slovenska skupnost) podpisalo sporazum o tržaški občinski upravi, ki vsebuje številne programske obveze. Že takrat je bilo rečeno, čeprav formalno ni bilo ničesar sklenjenega, da bodo izvajanje sporazuma preverili v jeseni, ko se bo pokazalo, kako deluje občinska uprava, oziroma koliko in na kakšen način se sporazum izvaja.

Sedanje preverjanje, ki se je pričelo pretekli teden in ki se v prihodnjih tednih nadaljuje na dolgotrajnih sestankih v palači Diana, torej na prvi pogled ne kaže nobene in nepričakovane. Vendar pa je preverjanje očitno dobilo tudi široko politično vsebino in to se zlasti zaradi nekaterih prečiščevalnih, ki so se med tem z vso ostrino postavila na dnevi red ne samo strogo lokalnega, mestnega, temveč splošno tržaškega gospodarskega in političnega življenja.

V prvi vrsti gre za načrte o preverjanju Trsta v petrolejsko pristanišče, glede katerih smo v teh dneh slišali ogorčenemu odporu kmetov, njihovih strokovnih organizacij, sindikatov, demokratičnih uprav, slovenskih organizacij itd. proti razlaščenju v Osepiški dolini. Vendar pa se o teh načrtih mnogo govori in je povsem logično in nujno, da so predmet političnega preverjanja volje in stališč strank, ki so odgovorne za prihodnost Trsta.

Ze to vprašanje neposredno in ostro zadeva življenjske interese slovenske narodnostne skupnosti in to zaradi že omenjenih razlástitev, istočasno pa tudi zaradi omejevanja možnosti ustreznega zaposlovanja, ki ga pomeni petrolejsko pristanišče z objektivno nujno šibitvijo trgovske in industrijske dejavnosti Trsta.

Pred skoro desetimi meseci podpisani sporazum je obsegal številna vprašanja in med njimi tudi stvari, ki so neposredno zelo pomembne za občane slovenske narodnosti. Poglejmo, kako so se stvari razvijale, kaj je sporazum predvideval, koliko je bil uresničen.

Sporazum govori, da bodo izdelali podrobne načrte, ki naj ohranijo in urede kraška naselja. Nedvomno gre za važno stvar, saj regulacijski načrt omejuje v kraških vaseh vsako, pa tudi najmanjšo gradnjo in tako utesnjuje normalno življenje in normalni razvoj vasi. Zaradi tega bi bilo treba izdelati podrobne načrte, za kar so menda poverili raziskavo slovenskemu arhitektu, uradno pa v občinskem svetu, ki mora dokončno odločiti, o vsem tem še ni bilo govora, v občani pa so še vedno upravičeno nezadovoljni.

V okvir teh vprašanj prav gotovo spada tudi načelo o zaščiti naravnega okolja in to še posebej Krasa, ki se ga trenutno izvaja iz je omejeno zaporo in torej na najbolj neustrezen način.

Nekoliko bolj zapletena je zadeva z načrti o hitrih cestnih povezavah, o gradnji zapletenega mrežja avtocest, ki bo preprežalo kraško planoto in ki se bo spustilo mimo Barkovljeva na eni in preko Katinare na Sv. Jakobu na drugi strani v Trst. O vsem tem smo mnogokrat pisali in obrazložili razna stališča ter tudi poudarili, da je treba iskati rešitve, ki bodo naj-

bolj ustrezne za ljudi, ki bodo najmanj škodovali. Žal je bil trenutni rezultat samo v tem, da je na pritisk slovenskega odbornika v slovenskega opozicijskega sveta valca prišlo v resolucijo glede obveze občine ustreznosti določilo o odškodninah za zemljišča, ki bodo odkupljena ali razlašena.

Vse kaže, da se zadeva glede prometa premika z mrtve točke in da bo v razmeroma kratkem času, oziroma v času, ki je tehnično - upravno nujno potreben, uresničena važna zahteva po ustanovitvi medobčinskega konzorcija za avtobusne prevoze in da bodo s tem okoliški predel tesneje med seboj povezani, kar je bila stalna in odločna zahteva prebivalstva.

Ne moremo biti zadovoljni glede številnih vprašanj, ki se nanašajo na uporabo slovenskega jezika, toponomastiko, solstvo, šport in kulturo. Toponomastika in poimenovanje ulic je že dolgo v stalni razpravi, od januarja, ko je pričel delovati občinski svet, so na novo imenovali številne ulice, niti ene pa niso poimenovali po slovenski osebnosti. Isto lahko rečemo tudi glede krajevnih napisov, kolikor so v pristojnosti občine.

Solstvu posveča sporazum mnogo prostora in mnogo načrtov o novih gradnjah itd. Le malo pa je narejena, kar izhaja iz obsežne vsakodnevne kronike o težavah z učilnicami in učitelji. Nič manj ni obsežno poglavje posvečeno športu, dejstvo pa je, da je 25 milijonov namenjenih za športne naprave v Trebčah bilo porabljenih za druge namene.

Sporazum predvideva, da bo občina nudila slovenskim kulturnim ustanovam finančno pomoč in da bo istočasno sprejela pobude na raznih ravneh za ureditev položaja slovenskih kulturnih ustanov, kot sta na primer Glasbena matica in Narodna študijska knjižnica, pa seveda še mnoge druge. Občina dosledno v skladu s sprejetimi obveznostmi podpira Stalno slovensko gledališče (njen finančni prispevek se v letošnjem proračunu ni povečal), glede vsega drugega pa ni povečal navedenega.

Važno poglavje sporazuma se nanaša na uporabo slovensčine v občinski upravi in s tem povezanim prejavskim uradom, nastavljanjem slovenskih funkcionarjev itd. Glede uporabe slovensčine v občinskem svetu ni bistveno novega in je bila ta zahteva — čeprav z mnogo bolj ustrežno formulacijo in z raznimi zagotovili — zavrnjena, v občinskem prevajalskem uradu pa sta še vedno zaposleni samo dve prevajalki in prav tako ena stalna, ena pa honorarno. Kako daleč smo od zagotovila, da bo urejen urad za stike z javnostjo, da bodo slovenski časniki prejeli material in drugi material v slovenskem jeziku, kar vse bi moralo biti nekaj povsem normalnega.

Med prvimi akti občinskega sveta je bila ustanovitev novih rajonskih konzult in imenovanje konzultorjev. Številčno razmerje, udeležba konzultorjev slovenske narodnosti je bila zadostna, dvojčestno po poslovanje teh malih rajonskih parlamentov je postalo nekaj povsem normalnega, nespornega (kar je tudi jasan dokaz, kako so prebivalci doživljali za izpolnitev upravičenih zahtev slovenske narodnostne skupnosti). Drugače pa je predsednik v prejšnji poslovni dobi sta vodila dva slovenska predstavnika rajonski konzult, v sedanj pa je v praksi slovenskega predsednika enostavno ni več.

Nepovezano s preverjanjem tržaške občinske uprave, časovno pa sinhronizirano, je prišlo do ostre krize devinsko - nabrežinske uprave. Neposredni povod je bilo imenovanje predstavnika komunistične opozicije inž. Coste v občinsko gradbeno komisijo, kaj kmalu pa je postalo jasno, da gre v bistvu za spore okrog obsežnih gradbenih načrtov po večini spekulativnega značaja, ki bi temeljito spremenili podobo devinsko - nabrežinske občine in ponovno poslalsali narodnostno sestavo v škodo Slovencev.

Očitno je postalo, da imamo opravka z znamenjem, ki ima dve glavi in s petrolejskim pristaniščem, ki žira in unčuje področje v dolinski in miljski občini, z gradbenimi spekulacijami pa spreminja devinsko - nabrežinsko občino.

Bilanca ni spodbudna. Za razne stvari bi se lahko našla opravičila, tehnični izgovori, pa tudi vsega ni mogoče takoj napraviti. Vendar menimo, da v bistvu ne gre niti za malomarnost, nespodobnost ali za tehnične ovire, temveč da enostavno ni bilo dovolj odločne politične volje, da se stvari res premaknejo naprej, kot se nedvomno trudi župan Spaccini in za kar sta mnogo naredila še zlasti oba odbornika slovenske narodnosti iz stališča večine ter slovenski opozicijski svetovalec iz skupine KPI.

Pripadniki slovenske narodnosti ne skupnosti zaradi vsega tega upravičeno pričakujemo, da bodo med preverjanjem prišla na dnevi red vsa navedena vprašanja, ki so strogo v pristojnosti občine ter omejena na točno podpisani sporazum, zato da se z zavlačenjem preneha. Prav tako pa tudi upravičeno pričakujemo, da ne bo prišlo niti do poskusov poslalsbanja zastopstva v vodilnih organih občinske uprave in v drugih ustanovah.

BOGO SAMS

PRI KOROŠČIH SLOVENSKI OTROCI NIMAJO ŠE POUKA

NA SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOLAH POTREBNIH ŠE ŠTIRINAJST UČNIH MOČI

Ugodno rešeno vprašanje nove učilnice na Opčinah - Zahteve združenja staršev na Katinari

Na slovenski osnovni šoli pri Korošcih tudi včeraj ni bilo še pouka, ker matere vztrajno zahtevajo, da se šola spremeni v dvorazrednico in da se jim dodeli še ena učna moč. Te dni so predstavniki združenja staršev slovenske osnovne šole «Fran Milčinski» na Katinari nastopili pri šolskih oblasteh, da bi dosegli čimprejše imenovanje še ene učne moči za katinarsko šolo. V slovensko osnovno šolo na Katinari je namreč zdaj vpisanih 34 otrok s Katinare, iz Lonjerja, Podlonjerja in Rovt.

Upravičena je torej zahteva staršev po štirih učnih močeh, kolikor jih je ta šola imela še pred nekaj leti. Zaradi trenutnega demografskega nihanja je tedaj padlo število otrok pod 30 in na skrbništvo niso preveč pomislili ter so eno učno moč odpoklicali. Če ne bi katinarski šoli dodelili še ene učne moči, bi morali biti združeni pri v drugi razred, tretji in četrti, medtem ko bi bil peti razred samostojen.

Ko že govorimo o katinarski šoli, moramo priznati, da je sicer prostorna in bi v njej lahko imeli tudi celodnevni pouk, vendar so slovenski šoli na razpolago le trije prostori, medtem ko je v priložni «časno» nameščena že 20 let italijanska osnovna šola. Upati je, da bo občinska uprava, ko bo dograjeno naselje Rocol - Melara, poskrbela v tamkajšnji novi šoli prostore tudi za italijanske učence, ki obiskujejo šolo na Katinari. Dosedanja «časna» rešitev ne koristi italijanskim otrokom, ovira pa razvoj slovenske šole.

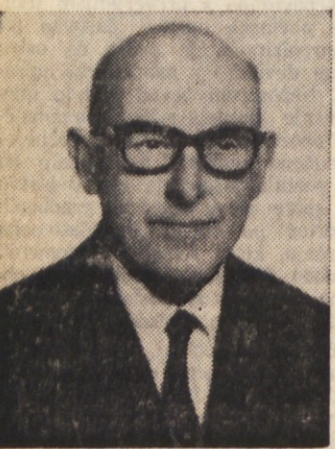
Zahteve slovenskih staršev po novih učnih močeh so upravičene in tudi po zakonu utemeljene. V novem šolskem letu so slovenske osnovne šole pridobile 8 novih učnih mest, potrebovali pa bi jih še 14, da ne bi imeli več toliko združenih razredov, v posameznih razredih pa ne več kot 10 učencev, kot določa zakon. Tako določa zakon, manjkajo pa še ustrezni predpisi za izvajanje pouka, za potrebe slovenskega šolstva pa ne kažejo osrednje šolske oblasti še dovolj razumevanja. Za dodelitev novih učnih moči je te dni posredoval v Rimu tudi tajnik sindikata slovenske šole, ne vemo pa še s kakšnim uspehom.

Po odločnem nastopu slovenskih staršev na Opčinah bo ugodno rešeno vprašanje nove učilnice na tamkajšnji slovenski osnovni šoli. Tehnična komisija si je namreč predvčerajšnjim ogledala šolo in je izdala ugodno mnenje, da se namreč večja učilnica s prizidkom razdeli na dva prostora tako, da bodo lahko vsi učenci slovenske šole imeli pouk v isti šolski stavbi.

Izvršni odbor SS počastil spomin Josipa Terčona

Izvršni odbor Slovenske skupnosti se je sešel v sredo, 10. oktobra, na žalno sejo, na kateri je počastil spomin ravnarja preminulega Josipa Terčona, bivšega župana devinsko - nabrežinske občine. Pokojni Terčon je bil preganjan med fašizmom, po vojni pa med prvimi soustanovitelji demokratične slovenske politične organizacije, ki je zagovarjala samostojni volilni zastop. Že pri prvih volitvah je bil izvoljen

Umrli je Josip Terčon bivši nabrežinski župan

Včeraj zjutraj se je naglo razširila žalostna vest, da je zatisnil svoje trudne oči Josip Terčon, bivši devinsko - nabrežinski župan, dolgoletni javni delavec in antifašist. Rodil se je v Nabrežini leta 1899 in se še kot mladenič udeležil prve svetovne vojne. V obdobju med dvema vojnama ga srečamo v skrovnosti slovenskih nabrežinskih prosvetnih organizacijah. Aktivno je sodeloval pri ljudskih knjižnicah in dramski skupini. Vseskozi se je odlikoval kot velik nasprotnik črnega terorja in zaradi tega je bil na seznamu takozvanih nevarnih elementov. Med drugo svetovno vojno je od vsega začetka sodeloval v OF in zasedal več odgovornih mest. Po vojni je bil prvi predsednik devinsko - nabrežinske občine nato pa je še kot izvoljeni župan leta 1952 vodil to važno upravo vse do leta 1956. Naj še omenimo, da je v tej svoji mandatni dobi bil začasno nasilno odstranjen, ker se je protivil zadrževanju prvega begunskega naselja pri Štivanu. Vsa povojna leta je bil izvoljen v občinski svet, razen ene mandatne dobe, in zato je pred kratkim dobil uradno priznanje občinskih

ske uprave, ki mu je podelila zlato kolajno za dvajsetletno javno delovanje.

Takoj po zadnji vojni je bil med ustanovitelji združenja Prosvetni dom Nabrežina, ki je uredila stare gostilniške prostore v prosvetno dvorano, kjer smo lahko dolga leta prisostvovali tako domačim privedam kot predstavam SNG. Omeniti moramo še, da je bil leta 1947 med ustanoviteli takratne Slovenske demokratične zveze, kateri je pripadal vse do svoje smrti in kjer je dosledno zagovarjal samostojni politični nastop zamejskih Slovencev. Istočasno je bil tudi v odboru Kmečke posojilnice, katero je kot predsednik vodil od smrti pokojne arhitekta Radoviča vse do letošnjega zadnjega občnega zbora, na katerem je bil soglasno imenovan za častnega dosmrtnega predsednika. Pod njegovim predstvom se je skromna posojilnica razvila v pravo banko, ki danes že dobro posluje v zadovoljstvo vseh članov in vasčanov.

Vse svoje življenje je pokojnik posvetil narodnim koristim naše manjšine, kljub temu pa ni zanemarjal svoje družine. Vodil je do konca staro in znano trgovino z železnino, ki še danes uživa velik sloves tu in onstran meje.

Zadnja leta se mu je zdravstveno stanje poslabšalo in večkrat je komaj preživel hudim srčnim napadom. Zlasti ga je prizadela dolga agonija in smrt žene, ki ga je zapustila pred niti letom dni. Včeraj, prav na predvečer svojega obiska hčerki, ki živi v Florenci, ga je smrt nenadoma iztrgala iz srede svojih dragih. Z njim je zlasti nabrežinska skupnost, kot tudi vsa naša manjšina, izgubila doslednega borca za naše pravice, velikega podpornika vseh naših organizacij. Hčerkam in vsem sorodnikom izrekamo naše sožalje.

K.

še zbornice v Ulici Pondares 8 in se bo pričel ob 9. uri. Poročilo bo sledila razprava in izvolitev novega vodstva organizacije.

Stavka osebja SIP

Včeraj zjutraj so za dve uri stavkali uslužbenci telefonskega podjetja SIP. Stavka je izbruhnila zaradi poskusa poslancev KD in PRI v zbornici, da bi dosegli poslabšanje pokojninskega sistema za ta sektor. Sindikati so sklicali vsovega uradnih podjetja delavske skupščine.

Danes v Padričah javni sestanek KPI

Sekcija KPI na Opčinah in svetovalska skupina KPI v rajski konzultu za vzhodni Kras prireja danes ob 20.30 v prostorih Gozdnice zadruge v Padričah javni sestanek za proučitev številnih vaških problemov, o katerih bi morala sklepati rajonska konzulta.

S TORKOVE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Nameravajo misovci bojkotirati delo občinskega sveta v Trstu?

Spor o predstavnstvu CISNAL - Spominska kolajna za odv. Mörpurga

Tržaški občinski svet se ponovno sestane jutri, ko bodo na dnevnem redu ratifikacije nekaterih sklepov, ki jih je odbor sprejel med poletnimi počitnicami. Med drugimi bi na dnevni red morali priti upravni akti o ureditvi otroških vrtcev ter organizacija službe za otroško zdravstvo. O obeh sklepih se bo, kot vse kaže, vnela obsidna razprava, saj gre za pomembna vprašanja, v katero so vpleteni tudi posebni primeri slovenskih otroških vrtcev.

Čeprav se nadaljuje «preverjanje» med strankami leve sredine, se je v občinskem svetu ozračje nekoliko zaostrojilo, predvsem zaradi obstrukcionizma desničarske opozicije, se pravi MSI.

Že v tork večer so misovci posegli najmanj šestkrat, in zelo dolgo, o sicer nemembnih zadevah, s tem pa zavlačevali sejo.

Verjetno je najzvišnejša diskusija nastala, ko je občinski odbor predlagal svetu, naj ga pooblasti, da nadaljuje sodni spor z neofašističnim sindikatom, ki terja zase eno mesto v ocenjevalni komisiji za natečaj mestnih stražnikov. Občinska uprava je namreč v to komisijo sprejela zastopnike sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL, ne pa CISNAL.

Tržaški pretor je v prvi stopnji dal prav sindikatu CISNAL, občinska uprava pa namerava vložiti pritožbo. Temu so se, seveda, misovci uprli, češ da to je diskriminacija s strani strank «ustavnega loka», kar je posredno potrdil tudi demokratski svetovalec Zanini.

V razpravo so posegli kar trije misovski svetovalci, ki so se v bistvu le ponavljali. Toda tudi «fi-

libustering» ni pomagal: občinski svet je, s izjemo MSI, potrdil sklep občinskega odbora.

Napetost se je ublažila pred tem, ko je župan Spaccini izročil spominsko kolajno odv. Mörpurgu (PLI), ki je član občinskega sveta že celih enaindvajset let. Mörpurg se je županu Spacciniju zahvalil za vpludne besede, svetovalcem pa za ploskanje, s katerim so ga počastili.

Pred tem sta taki kolajni prejela le Franc Gombač (KPI) in misovec Morelli.

Vpisovanje v šolo za bolničarje

Uprava bolnišnice javlja, da bo trajalo vpisovanje v šolo za poklicne bolničarje do 5. novembra.

Tečaj bo trajal eno leto in se ga bodo lahko udeležili moški in ženske med 18. in 30. letom starosti. Tečajniki bodo morali slediti po 6 ur lekcijsko dnevno in po prvih dveh mesecih bodo začeli prejemati 40.000 lir štipendije mesečno. Po opravljenem zaključnem izpitu jim bodo izdali diplomu poklicnega bolničarja.

Za vse informacije je na razpolago tajništvo v Ul. Stuparich 1, soba 57, vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Tombesi o pristanišču

Inž. Tombesi je na seji sekcije KD na Greti govoril o problemih tržaškega pristanišča in predlagal sestavo pristaniškega regulacijskega načrta, ki naj določi področja za pristaniški razvoj. Inž. Tombesi se je zavezel za kontejnersko pristanišče in za povezavo Trsta s Tržičem.

Pod predsedstvom odbornika Maura se je te dni sestel deželni odbor za zadržništvo. Na dnevnem redu je bila razprava o težavah, v katere so zašli ribiči in gojitelji klavpavic iz Furlanije-Julij-

SODELOVANJE MED TRSTOM IN AVSTRIJO

Mešani odbor zaključil dvodnevno posvetovanje

Razprava je potekala pri zaprtih vratih

Pododbor za sodelovanje med Trstom in Avstrijo, ki deluje v sklopu italijansko - avstrijske mešane komisije, je sinoči v poznih urah zaključil svoje dvodnevno posvetovanje na trgovinski zbornici. Od kar je bil ustanovljen, se je pododbor sestel le dvakrat. Prvi sestanek je bil leta 1957, pozneje pa so se nabrala številna vprašanja skupnega interesa, tako da so predstavniki obeh odposlanstev (italijanskega je vodil ambasador Benazzo, avstrijskega pa svetovalec na dunajskem ministrstvu za industrijo in trgovino Baumgartner) na tem zasedanju obravnavali kopico skupnega poročila.

Kolikor se je dalo zvedeti (zasedanje je potekalo pri zaprtih vratih), so Avstrijci postavili v ospredje zlasti nujnost boljše in hitrejšega poslovanja tržaške luke, potrebo po boljših cestnih in železniških zvezah z zaledjem in pomorskih zvez, vprašanje luških tarif in dobavnih rokov. Razprava je zajela tudi napovedano poslovno združenje tržaške in trziške luke, za kar so avstrijski gospodarstveniki pokazali precejšnje zanimanje. Kakor smo že zabeležili v našem dnevniku, so predstavniki dunajskih

poslovnih krogov imeli namen sprožiti tudi vprašanje morebitnih dobav tehničnega blaga za opremo tukajšnje in trziške luke. V neuradnih krogih se je sinoči v tej zvezi govorilo, da so Avstrijci dosegli nekaj konkretnih obljub na tem področju.

Včeraj popoldne so si udeleženci zasedanja skupno ogledali pristanišče, pozno popoldne pa so se sestali na zaključni seji, na kateri so pripravili skupen dokument o poteku pogovorov in o doseženih rezultatih. V trenutku, ko smo zaključili tržaško kroniko, sta bili odposlanstvi še vedno zaposleni s pripravo skupnega poročila.

JUTRI V NEMSKEM INSTITUTU Webrov «Prostostrelec» s hamburško Opero

Jutri ob 21. uri bo v veliki dvorani Nemškega kulturnega inštituta v sodelovanju s Tržaškim združenjem prijateljev opere druga predstava filmske operne sezone. Na sporedu bo opera Karla Marie von Webra «Prostostrelec» (Franco Cacciatore) v izvedbi Staatsopere iz Hamburga, kot je bila v izvedbi iste opere tudi prva predstava Mozartove «Figarove svatbe». Pri teh filmih izvedbah prihajajo do veljave predvsem barve, elegantnost detajlov in scenska postavitev, posredovana gledalcu v nešteti podrobnostih, kar pa vendarle ne more, da se ne bi gledalec počutil kot v toletju hamburške opere.

Opera «Prostostrelec» bo dirigiral Leopold Ludwig, med pevcu pa bodo znana imena kot so Tom Krause, Toni Blankenheim, Ernst Kosub, Gottlob Frick, Tans Sotin, Franz Grundheber, Regina Marheineke in Bernhard Minetti. Režija Joachim Hess.

Vstop za člane obeh združenj in potabljene.

Obvestilo Sindikata slovenske šole v Trstu

Odborova seja določena za danes je odložena na jutri, 12. oktobra, ob 17. uri. Na dnevnem redu je poleg drugega važno tajniško poročilo.

Danes praznuje svoj 60. rojstni dan MARJAN PREGELJ Vso srečo mu želi družina.

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 11. oktobra SAMO Sonce vzhaja ob 6.16 in zatone ob 17.27 — Dolžina dneva 11.11 — Luna vzhaja ob 16.43 in zatone ob 5.20. Jutri, PETEK, 12. oktobra MAKŠ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 21,9 stopinje, najnižja 14,1, ob 19. uri 18,4 stopinje, zračni tlak 1015,4 mb, rahlo raste, veter 8 km na uro, jugovzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 10. oktobra 1973 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrli pa sta dve osebi. Umrli so: 44-letna Italia Dalosio por. Bruno in 85-letni Michele Zancovich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Vielmetti, Borzini trg 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec). NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Vreme včeraj: najvišja temperatura 21,9 stopinje, najnižja 14,1, ob 19. uri 18,4 stopinje, zračni tlak 1015,4 mb, rahlo raste, veter 8 km na uro, jugovzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,3 stopinje.

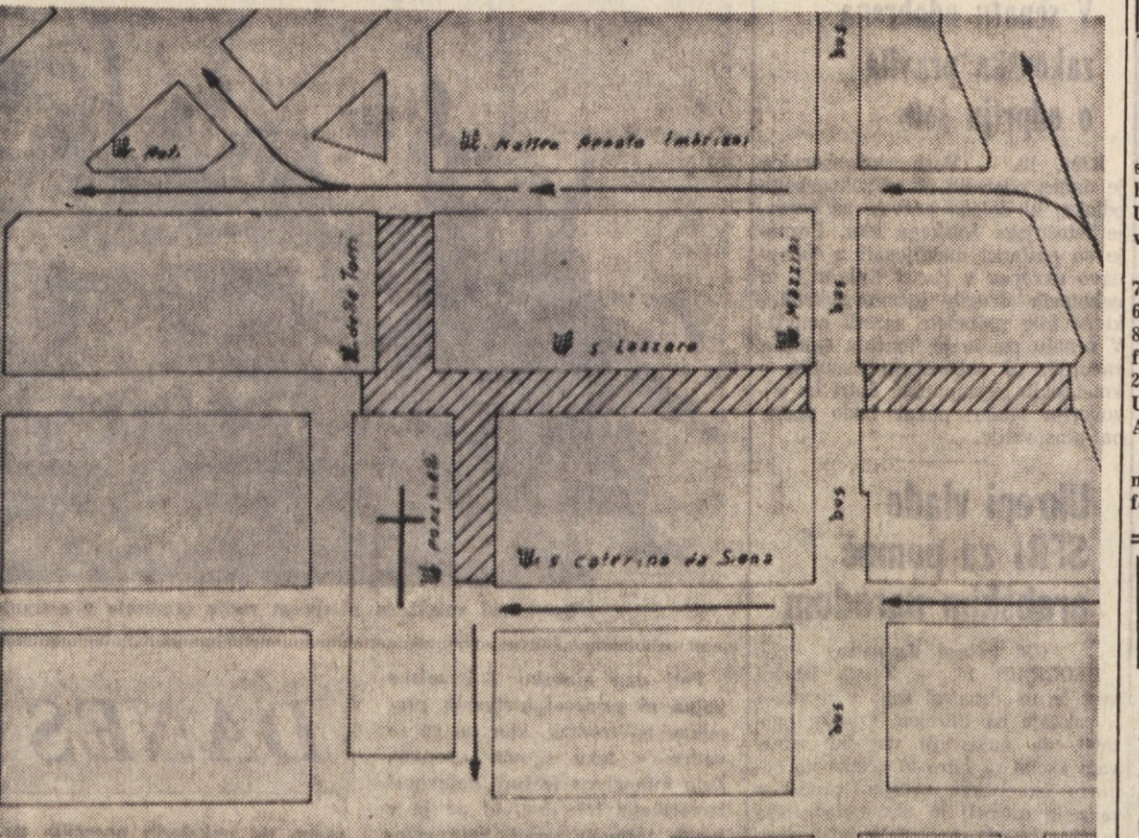
Pod predsedstvom načelnika skupine Gellija se je sinoči v palači Diana sestala svetovalska skupina KD v pokrajinskem svetu. Predsednik pokrajine Zanetti je poročal o raznih vprašanjih, ki so na dnevnem redu pokrajinskega sveta. Gelli pa je poročal o političnem položaju in o notranjih spremembah v KD v zvezi z izvolitvijo novega tajnika Rinaldija.

Zbežljani kravi podrli žensko

Včeraj popoldne se je hudo ranila 77-letna Josipina Hrvat vd. Čač z Jezera 10. Vračala se je domov s pašnika, ko sta njeni kravi zbežljali in sta jo z vso silo podrli. Priletna ženska se je zelo močno udarila v glavo, da je celo začela krvaveti iz ušes.

Ljudje so slišali njene klice na pomoč in so poklicali rešilni avto s katerim so jo prepeljali v bolnišnico. Tu so jo sprejeli v nevrokirurški oddelek s pridržano prognozo.

«OTOK» ZA PEŠCE V MESTNEM SREDIŠČU

Jutri bo stopila v veljavo nova ureditev prometa po ulicah okrog Trga S. Giovanni. Uvedli bodo otok za pešce v Ul. delle Torri, v delu Ul. S. Lazzaro, ki gre do Korza do križišča z Ul. delle Torri, ter v Ul. Ponchielli do križišča z Ul. S. Caterina.

Ukrep bo stopil v veljavo jutri zjutraj ob 8. uri, ko bodo tudi spremenili smer vožnje po zadnjem delu Ul. Ponchielli, ki bo prevoznika v smeri od Ul. S. Caterina proti Trgu sv. Antona. Promet po «otoku» bo dovoljen samo vozilom, ki morajo natovarjati ali raztovarjati blago, in sicer od polnoči do 11. ure ter od 14. ure do 17. ure.

V kratkem bodo tudi dovolili parkiranje za eno uro na delu straneh Ul. S. Caterina, Ul. Paganini in Ul. Ponchielli, medtem ko bo ponoči parkiranje izmenično na eni sami strani cestišča.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU KULTURNI DOM

Otvoritvena predstava sezone 1973-74

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV

ČEŠNJEV VRT

komedija v štirih dejanjih

prevod Josip Vidmar

kostumi Marija Kobi Jambreč

scena Demetrij Čej

režija Mile Korun

Danes, 12. oktobra 1973 ob 21. uri (ABONMA PREMIERSKI — Red A)

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst Otvoritvena predstava sezone 1973-74: Anton Pavlovič Čehov — ČEŠNJEV VRT, komedija v štirih dejanjih.

Jutri, 12. oktobra 1973 ob 21. uri (Abonma premierski — Red A) — V soboto, 13. oktobra 1973 ob 21. uri (Abonma red B) — V nedeljo, 14. oktobra 1973 ob 16. uri (Abonma nedeljski popoldanski — Red C) — V sredo, 17. oktobra 1973 ob 20.30 (Abonma mladinski v sredo — Red D) — V četrtek, 18. oktobra 1973 ob 20.30 (Abonma mladinski v četrtek — Red E) — Od danes dalje so abonmaji in vstopnice (rezervacija) na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 8. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave.

Kino

Nazionale 16.00—22.15 «Nani, il figlio della giungla», Walt Disneyev barvni film.

Excelsior 15.30—17.40—20.00—22.15 «Rappresaglie», Barvni film. R. Burton, M. Mastroianni.

Grattacielo 16.00 «Un tocco di classe», Barvni film. George Segal, Glenna Jackson, Paul Sarvino.

Fenice 15.00—17.20—19.45—22.15 «Tony Arzenta», Igra Alain Delon. Barvni film.

Eden 16.00 «Quando l'amore è sensualità», Barvni film. Igrata Agostina Belli in Gianni Machia. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 «Io e lui», Barvni film. Igrajo: Lando Buzzanca, Bulle O'Gier, Vittorio Gassman. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «L'uomo della porta accanto», Barvni dramatični film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Capitol 15.30—22.00 «Ludwig», Barvni film. Igra Helmut Berger. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «L'iguana dalla lingua di fuoco», Dramatičen barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30—19.00—22.00 «Anche gli angeli mangiano fagioli», Barvni zabavni film. Igra Giuliano Gemma.

Filodrammatico 16.30 «Le tentazioni di Cristina», Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Il delitto Matteotti», Barvni film. Franco Nero, Umberto Orsini, Manuela Kustermann, V. De Sica.

Vittorio Veneto 16.30 «Getaway», Barvni film. Steve McQueen, A. McGraw. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.30 «Liberi giochi dell'amore», Igrata André Lawrence, Mignon Elkins. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Abbazia 16.00 «Le piccanti confessioni di una giovane studentessa», Igra Annie Talbot. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «Soffio al cuore», Barvni film z Leo Massari. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Izleti

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča, da nedeljski izlet (14. t. m.) na Platak odpade zaradi stavke uslužbencev avtobusnih podjetij.

Verjetno bo izlet z osebnimi avtomobili. Avtomobilisti naj se javijo v Ul. Geppa št. 9.

SPDT priredi 3. in 4. novembra avtobusni izlet na otok Krk z ogledom najlepših krajev otoka. Prijave sprejemajo v Ul. Geppa 9 (gdc. Norči). Po goji (cene in zaključek vpisovanja) bodo objavljeni v prihodnjih dneh.

PD «Slovans» iz Boršta priredi dne 14. t. m. izlet v Žužemberk — baza 20, Novo mesto in Sv. Urh pri Ljubljani. Vpisuje Franko Rapotec. Na razpolago je še nekaj mest.

PD «France Prešeren» — Boljunc priredi v nedeljo, 21. oktobra izlet v Vrbo, Begunje, Kranj in Predvor. Cena izleta s kosilom 4.700 lir. Odhod avtobusa ob 6. uri. Vpisovanje pri Lauri.

SPDT obvešča zainteresirane izlet na Platak (z osebnimi avtomobili), da je v nedeljo, 14. t. m. zbirališče izletnikov pred sodno palačo do 7. ure.

Razna obvestila

SPDT vabi na projekcijo barvnih filmov danes, 11. oktobra 1973 ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani o temi KRK-VELEBIT in njuna okolica, s posnetki krajev prihodnjih dveh izletov SPDT.

Odbor združenja staršev osnovne srednje šole in otroškega vrtca v Sv. Križu vabi vse starše otrok, da se udeležijo (rezervacija) na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 8. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave.

4. SLIKARSKI EX TEMPORE

v nedeljo, 14. oktobra

na PROSEKU za profesionalce in amaterje. Zigovanje (največ dve platni ali osonci) pred vsakim prosvetnim društvom od 7.30 do 13.30; izročitev ene same slike, brez okvira in podpisov, ob 14. Sledi ocenjevanje in nagraditev del. Tekmovanje bo ob vsakem vremenu.

Ob smrti bivšega župana in doslednega borca za slovenske pravice

Josipa Terčona

izreka užalošeni družini globoko sožalje svetovalska skupina Skupne slovenske liste v občini Devin-Nabrežina.

JOSIP TERČON

trgovce

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 11. t. m., ob 15. uri iz hiše žalosti, Nabrežina 124 na domače pokopališče.

Zalujote hčerke Rožica, Nada in Marinka, zeta, vnuki, sestra, brata, svakinje, nečaki in drugo sorodstvo

Nabrežina, Firenze, 11. oktobra 1973

JOSIPA TERČONA

Ob smrti

dolgoletnega člana vodstva in kandidata Slovenske skupnosti, bivšega devinsko - nabrežinskega župana, doslednega zagovornika demokracije in pravic slovenske narodnostne skupnosti, se klanjamo njegovemu spominu v hvalažnosti za opravljeno delo, družini in sorodnikom pa izrekamo globoko občuteno sožalje.

SLOVENSKA SKUPNOST

Trst, 11. oktobra 1973

Josipa Terčona

Župan, odborniki in občinski svetovalci občine

Devin - Nabrežina se pridružujejo žalovanju ob smrti

JOSIPA TERČONA

bivšega župana in dolgoletnega javnega upravitelja.

Nabrežina, 11. oktobra 1973

JOSIP TERČON

Spoštovanega in vsem dragega pokojnika se bomo vedno hvaležno spominjali

PREDVSEM ZARADI EPIDEMIJE KOLERE V JUŽNI ITALIJI

Tudi letos znatno upadanje turističnega toka na Tržaškem

Italijanskih turistov je bilo sicer nekoliko več, tujih pa mnogo manj

Tudi v našem mestu je turizem občutil čepav bolj omejeno, posledice kolere, ki je razsajala na nekaterih področjih južne Italije. Do meseca avgusta je kazalo, da bo letos mogoče premostiti lanske turistično krizo, žal pa podatki, ki jih je zbrala za obdobje od 1. januarja do 30. septembra Tržaška avtonomna letovišarska ustanova, kažejo, da smo spet nasprotno, kar pomeni pomembno gospodarsko področje. Podatke je ustanova zbrala samo v hotelih in penzionih na svojem področju.

V prvih devetih mesecih letos je prišlo v naše mesto 127.831 italijanskih turistov (3 odst. več kot lani, vendar še zelo daleč od dosežkov leta 1971), tujih turistov pa je prišlo 83.597 (za skoro 9 odst. manj kot lani in sorazmerno še več v primerjavi s predlanskim). Skupno je leta 1971 prišlo k nam 267.615 turistov, 231.524 turistov lani (padec 13,5 odst.) in 211.428 turistov letos (padec 8,6 odst.). Prekoletovskih turistov je bilo 262.326 (za 1,5 odst. več kot lani, vendar pa manj kot leta 1971), premočev tujcev pa so zabeležili samo 142.023 (kar 25 odst. manj kot lani in skoro še enkrat toliko manj kot predlanskim). Skupno so tuji prenočili v našem mestu 499.466-krat predlanskim, 477.869-krat lani (padec 10,3 odst.) in 404.349-krat letos (nadajni padec za skoro 10 odst.).

V tržaški občini so seveda zabeležili največ prihodov tujih turistov iz Jugoslavije: 45.114, kar je znatno manj kot lani (51.717) in še manj kot predlanskim (63.058). Avstrijcev je prišlo 7.997 (leta 1972 jih je bilo 7.473, leta 1971 pa 9.293). Nemcev je bilo 7.069 (leta 1972 jih je bilo 6.976, leta 1971 pa 8.182). Francozov je prišlo 6.957 (leta 1972 jih je bilo 7.380, leta 1971 pa 8.114). Američanov je prišlo v naše mesto 6.584 (leta 1972 jih je bilo 8.700, leto prej pa 8.528). Sledijo Angleži, Švicarji, Turki in Grki. Največ nočitev gre na račun Jugoslovancev, in sicer 66.010 (leta 1972 jih je bilo 74.707, leta 1971 pa 90.156), za njimi so Avstrijci s 15.523 nočitvami (leta 1972 jih je bilo 14.447, leto prej pa 17.712), Nemci s 14.308 nočitvami (leta 1972 jih je bilo 14.208, leta 1971 pa 14.219), Francozi z 11.385 nočitvami (lani 10.835 nočitev, predlanskim pa 12.940), Američani s 14.585 nočitvami (leta 1972 jih je bilo 18.937, leto prej pa 17.954) in še Angleži, Švicarji, Turki in Grki.

Uz vsega tega se da sklepati, da je kljub vsemu turistični tok upadel. Italijanskih turistov je prišlo v Trst več kot lani (3.766 prihodov več), tujih pa znatno manj kot lani, in sicer kar 33.862 prihodov manj. V hotelih in penzionih so zabeležili 3.874 nočitev Italijanov več, tujcev pa za 47.421 manj. Poprtno so turisti ostali v našem mestu zelo malo časa: Avstrijci 2,05 dneva, Nemci 2 dneva, Francozi 1,6, Američani 2,2, Angleži 2,3, Švicarji pa 1,8 dneva. Znatno upadanje turističnega toka je treba pripisati zlasti drugi polovici avgusta in septembra, to je obdobju, ko je kolera preplasil marsikatero turist, ki se je raje odpravil v države, kjer ni bilo te nevarnosti. Drugi razlogi za upadanje turističnega toka so po mnenju avtonomne letovišarske ustanove strah pred onesnaženimi vodami, stavke, naraščanje cen (čepav je vrednost lire precej padla in torej povečala kuno moč turistov) in zlasti predpis jugoslovanskih oblasti, da so vsi jugoslovanski državljani, ki potujejo v Italijo s potnim listom, cepljeni proti koleri.

Odbornik Cocianni pri podtajniku Cengarlu

V zvezi z novim sporom, ki je nastal na področju javnih prevozov, je deželni odbor Cocianni prejel vrsto pobud, da bi pripravil pristojne oblasti, sindikalne organizacije in prevzovalca podjetja od tega, da bi čimprej prišlo do zgraditve spora. Cocianni konkretno predlaga sicer sestanki na državni ravni, katerega naj bi se udeležili pristojni ministri (za promet, za delo in za železo), predstavniki italijanskih dežel, sindikalnih organizacij in prevoznikov podjetij. Cocianni je zaprosil ministra za de-

želo Torosa, naj se zavzame za uresničitev te pobude pri predsedstvu ministrskega sveta.

Odbornik je nadalje poslal predsedniku vlade brzojavko, v kateri ga opozarja na resnost položaja v naši deželi in ga prosi, naj bi vlada posredovala za čimprejšnjim obnovenje ustrezne delovne pogodbe. Na deželni ravni se je Cocianni sestel s sindikalnimi predstavniki delavcev, zaposlenih pri prevoznih podjetjih. Sestanka so se udeležili sindikalisti Calabria, Varin, Tremul in Vignola za CGIL, Bravo in Curiale za CISL ter Fabricci, Trebbi in Pettiroso za UIL. Cocianni je sindikalistom sporočil, da se bo danes v Rimu sestel s podtajnikom na ministrstvu za promet Cengarlom, prve dni novembra pa bo v Firencah sestanki odborov za promet iz vseh italijanskih dežel. Sindikalisti so zagotovili odborniku polno sodelovanje pri njegovih prizadevanjih, pri tem pa so poudarili nujnost, naj se na našem področju čimprej začne postopna publicizacija storitev v javnem prometu.

Šolske stipendije za visokošolce

Na zadnji seji deželnega odbora, ki jo je vodil predsednik Comelli, je bil sprejet predlog odbornika za šolstvo in kulturne dejavnosti Dal Masa, ki določa nova finančna sredstva v korist visokošolskih študentov. Deželna uprava je namreč nazakazala v letu 1972 za tovrstno po-

moč vsoto 150 milijonov lir, od tega denarja pa je imelo pristojno odbornišvo na razpolago še okoli 40 milijonov. Redno vpisanim visokošolcem priznava dežela letno štipendijo v višini 85.000 lir, študentom, ki so v zamudi z učnim načrtom, pa 50.000 lir. Nove štipendije veljajo za akademsko leto 1972-73.

Deželni odbor je nadalje določil meje področij v Furlaniji - Julijski krajini, ki so jih prizadele zadnje vremenske nepravilnosti in ki pridejo v poštev za podeljevanje pomoči v zvezi s škodo, ki jo so utrpeli industrijske, trgovske in obrtniške dejavnosti. Predvidene olajšave bodo veljale tudi za občino Srednje v videnski pokrajini.

Napredlog odbornika za industrijo in trgovino N. Stopperja je odbor nadalje povelil tržaški trgovinski zbornici nalogo, da nadaljuje s propagandnim prizadevanjem v tujini. Zbornica je uvedla to dejavnost v lanskem letu ter je v nekaterih evropskih državah oz. oglašila in prek strokovnih sodelavcev razvila propagando predvsem v korist deželnih industrij. V glavnem si je namreč zbornica prizadevala, da bi industrija v tujini prikazala prednost naloganja kapitalov v industrijskih conah Furlanije - Julijske krajine.

Odbor je na koncu odobril nekatere variante k pravilnikom za nove gradnje, ki veljajo za občino Ronke na Goriškem oziroma za občino Sv. Ivan ob Nadiži v videnski pokrajini. Odbor je tudi pristal na nekatere popravke v cenah ljudskih stanovanj, ki jih gradi ustanova IACP pri Kolonkovcu.

BREME VOJAŠKIH SLUŽNOSTI

DEŽELA IZDALA ZBIRKO AKTOV Z LANSKE KONFERENCE V GORICI

Za priznanje pravičnih odškodnin

Deželno odbornišvo za načrtovanje in proračun je pravkar izdalo zbirko poročil in posegov z lanske »deželne konference o vojaških služnostih«, ki je bila oktobra meseca v Gorici. Konferenca so se udeležili predstavniki vlade, poslanci, deželni svetovalci, predstavniki pokrajinskih in občinskih uprav ter nekateri gospodarstveniki, kulturniki in politiki iz naše dežele. Glavno poročilo je podal odbornik Stopper, ki je bil tedaj odgovoren za načrtovanje, delo in družbeno skrbstvo.

Tiskovni urad deželne uprave je sinoči izdal v tri zvezi poročilo, v katerem naglašja, da je bila deželna po konferenci v stalnem stiku z drugimi italijanskimi deželami, ki imajo podobne težave z vojaškimi služnostmi, s parlamentarci iz Furlanije - Julijske krajine in s pristojnimi organi v Rimu, to je predvsem z ministrstvom za obrambo. Hkrati s tem je deželna uprava sprožila pobudo po kateri naj bi po pravili in izpolnili pravilnik o varnosti okrog vojaških objektov. Medtem ko spadajo vprašanja v zvezi s postavljanjem oziroma odpravljanjem vojaških služnosti, v pristojnost zakonodajnih organov, se tehnična vprašanja lahko rešujejo na upravni ravni. Tako je bilo na primer možno odpraviti pravilo, po katerem bi morali lastniki nezemeljskih posestov hišo ali stavbo v bližini vojaških objektov »ad nutum«, to se pravi ukaz vojaških oblasti. Zaradi te klavzule so bančni zavodi enostavno odklanjali vsako kreditiranje novih del na prizadetih področjih.

Kar zadeva same vojaške služnosti, si deželna uprava prizadeva, da bi pristojne zakonodajne oblasti po vsem predelale obstoječe norme. Ta obveznost izhaja tudi iz programskih izjav, ki jo je dal predsednik deželnega odbora ob začetku tega leta. Mandatne določbe. Deželna uprava - zaključuje poročilo tiskovnega urada - si bo tudi v prihodnje prizadevala za odpravo obstoječih služnosti in za priznanje pravične odškodnine prizadetim lastnikom zemlje in nepremičnin v naši deželi.

● Včeraj ob 19.30 je 47-letni Amelio Cejnar s Proseka 192 zadel v električni drog na Drevedu XX. septembra z avtomobilom znamke fiat

1100, TS 18283 in precej poškodoval svoj avto. Cejnar je prihajal od pevskega mosta proti središču mesta. Opedeljal so ga z rešilec v gorisko bolnišnico, kjer bo ostal 20 dni. Električni drog je popolnoma razbit in zato je bil ves dreved brez električne energije.

POPRAVEK

V članku z naslovom »Vzajemnost zaradi nove vojne in preganjanja razumnikov v ZSSR«, ki je bil objavljen v večerjanski številki na 6. strani, se je v drugi odstavci prikladna napaka, zaradi katere je prvi del odstavca postal nerazumljiv. Predsednik deželnega odbora Comelli je namreč izrazil svoje SOGLASJE in ne NESOGLASJE z Berzantijevimi izjavo o novi vojni na Srednjem vzhodu (glej tretjo vrsto odstavka).

Srečanje mladine v Breginju

Zveza mladine Slovenije je 30. septembra organizirala kulturno srečanje med mladimi. Srečanje je bilo v Breginju in so nanj povabili tudi številne mlade Benečane. Že ob 11. uri zjutraj je bil na vrsti govor, ki je prikazal sedanjí politični položaj, poleg tega pa se je govorilo tudi o zgodovini in pravicah, ki pritečejo Slovincem v Beneški Sloveniji.

Po govorih so mladim postregli z golažem in kozarcem dobrega vina. Ob 15. uri se je začel kulturni program z nastopom zborov in recitacijami beneških pesnikov. Vsi so radi poslušali kulturni program. Seveda je na vsakem mladinskem prazniku na sporedu pesniško in tako je bilo tudi v Breginju. S plesom so se mladinci in mladinke, Benečani in Breginjci, bolj spoznali med sabo. Medtem so zbori dobrega vina še bolj razveselili to mlado skupnost. Veselje je trajalo pozno v noč. Vsak od mladih je srečal svojega jezikovnega brata in razumel, da pripadamo istemu narodu, četudi nas meje ločujejo.

Franko Karlič

V svodenjski občini morajo vsi, ki nameravajo postaviti plošče ali nagrobne spomenike pred letošnjim 1. novembrom, vložiti zadevno prošnjo na županstvo najkasneje do 15. oktobra. Ustrezna komisija bo morala namreč, upoštevajoč zakonske predpise, odobriti načrte na grobnih spomenikov.

ORVENTILA

Občinsko podjetje za avtobuse, plin, vodo in elektriko namerava vzeti v službo dva kvalificirana elektrika mehanika za diesel centralo in šoferja za mestni avtobus. Kandidati morajo biti italijanski državljani stari do 30 let, imeti morajo diplomu strokovne škole za šofersko mesto pa je dovolj diploma nižje srednje šole. Vsi morajo imeti najmanj dveletno prakso. Prošnje je treba poslati do 19. oktobra, na posebnem obrazcu, na personalni odelček podjetja v Ulici IX. Agosto.

GORIŠKI DNEVNIK

PO ZADNJIH STATISTIČNIH PODATKIH

V povojnih letih se je prebivalstvo v goriški pokrajini precej postaralo

Največji razpon v trziškem okolišu

Prebivalstvo goriške pokrajine se je v dvajsetih letih med ljudskima štetjema 1951 in 1971 precej postaralo. Pred dvajsetimi leti je bilo le 8,2 odstotka prebivalstva starsega od 65 let, predlanskim pa se je ta odstotek povzela na 13,2. Še huji je bil razpon v celotnem trziškem okolišu, kjer so poskočila od 6,9 na 12,5 odstotka.

Istočasno se je v vsem trziškem okolišu znižalo število prebivalcev, ki so mlajši od 14 let, od 21,4 odstotka na 19,1 odstotka, število prebivalcev med 14 in 65 let pa od 71,7 odstotka na 68,4 odstotka.

Na eni strani to pomeni, da živijo starejši ljudje zaradi izboljšanih zdravstvenih in stanovanjskih razmer bolj dolgo kot v preteklosti, istočasno pa je to znak, da je manj otrok in da je pri nas sorazmerno manj ljudi, ki so v življenjski delovni dobi. Mnogi se namreč izseljujejo v večja industrijska središča severne Italije, kjer najdejo ugodnejše delovne pogoje.

V ta okoliš spadajo občine Tržič, Ronke, Šterancan, Škocijan ob Soči, Šepeter ob Soči, Turjak in Dobrdo. Tudi v Dobrdu je opaziti podobne statistične podatke kot v celotnem okolišu, vendarle so tu številke nekoliko pozitivnejše kot drugod. Pred dvajsetimi leti so tu imeli 24,5 odstotka otrok mlajših od štirinajst let, 68,5 odstotka ljudi med 14 in 65 let, 7 odstotkov ljudi starejših od 65 let. Po podatkih štetja iz leta 1971 pa je bilo 22,4 odstotkov otrok pod štirinajst let, 67 odstotkov ljudi med 14 in 65 letom in 10,6 odstotka ljudi starejših od 65 let. Kar se tiče otrok je to najvišji odstotek med vsemi občinami v tem okolišu: tik za Dobrdom je Šterancan s 22,1 odstotka otrok, na zadnjem mestu pa sta občini Šempeter in Turjak, ki imata komaj 17,3 odstotka otrok. To v letu 1971. Kar se tiče starih ljudi, t.j. tistih ki imajo več kot 65 let, je na prvem mestu občina Tržič s kar 13,2 odstotka starega prebivalstva, Dobrdo pa je s svojimi že omenjenimi 10,6 odstotka na predzadnjem mestu pred Šterancanom, ki jih ima samo 9,4 odstotka.

Drugača vprašanja se seveda postavljajo v zvezi z večanjem, ali padanjem števila stalnega prebivalstva. V vsej pokrajini se je v dvajsetih letih prebivalstvo povečalo od 133.550 na 142.412 prebivalcev. To povečanje gre skoraj v celoti na račun povečanja v trziškem okolišu, kjer je prebivalstvo naraslo od 50.188 ljudi na 56.722. To predvsem v Tržiču (od 24.589 na 29.655), v Ronkah (od 8.563 na 10.318) in v Šterancanu (od 3.023 na 3.957). Mestno področje, ki je jansko združuje občine Tržič, Ronke in Šterancan, je torej v zadnjih dvajsetih letih pridobilo 7.755 prebivalcev. Nasprotno pa se je zmanjšalo število v ostalih štirih občinah in sicer v Dobrdu (od 1.504 na 1.371), v Poljanu (od 2.719 na 2.630), v Šempetru ob Soči (od

1.888 na 1.667) ter v Škocijanu ob Soči (od 5.524 na 4.934).

Dr. Antonio Galliani predsednik Zelenega križa

Novoizvoljeni odborniki Zelenega križa v Gorici so izvolili za svojega predsednika zdravnika dr. Antonia Gallianja. Podpredsednik pa je upokojenec Tullio Bernot. Na isti seji so tudi pričeli z razpravo o proračunu te ustanove za triletnje 1974-76, ki ga morajo odobriti čimprej. Znano je, da se nahaja goriški Zeleni križ v finančnih težavah in zaradi tega bodo morali odborniki najti izhod iz te krize.

IZ ŠPETRA SLOVENOV Komunisti solidarni s koroškimi Slovinci

V Špetru Slovenov je bila v torek javna komemoracija pok. komunisti Dea Fazio. Komunisti vzhodnobeneške Slovenije so ob tej priložnosti napisali solidarnostno pismo, naslovljeno Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu. V pismu poudarjajo, da je bilo v Avstriji kakor pri nas vse preveč potuh in popuščanja do nacistov in fašistov, ki so že prizadevali v preteklosti toliko gorja vsemu človeštvu in ki še vedno rovarijo, da bi izpodkopali temelje in nasilno uničili demokratične pridobitve. Prva tarča nacifašističnih

izbruhov in nasilja smo kot vedno Slovenci v Italiji in Avstriji. »Kot komunisti smo prepričani — pravi nadalje pismo — da se narodne manjšine lahko svobodno razvijajo na vseh področjih le v napredni družbeni ureditvi, v kateri ni izkoriščevalce ne izkoriščanih in iz katere je izločeno vsakršno nasilje. Fašistično zlo bo izkoreninjeno iz družbenega življenja naših dežel samo z vztrajno in vzajemno borbo vseh demokratičnih sil.

Ob ponovnem fašističnem zločinu proti organizacijam in pravicam koroških Slovincem smo prepričani, da ste deležni solidarnosti vseh avstrijskih demokratičnih in naprednih sil kakor Vam spet mi ponavljamo svojo solidarnost in pripravljenost, da se skupaj z vami borimo proti črniemu terorju za pravičnejšo človeško družbo.

Kulturni krožek »Rinascita« bo jutri, v petek ob 21. uri priredil na sedežu v Ulici Locchi 2 predavanje o člinskih dogodkih. Uvodoma bo govoril tudi senator Vittorio Vidali, ki je osebno poznal pesnika Pabla Neruda.

Mladinski krožek Gorica priredi jutri, 12. oktobra ob 20.30 v prostorih kluba »S. Gregorčič« na Verdjevem korzu št. 13

2. redni občni zbor

Vabljeno!

PRESENETLJIVA, ŠE NEOBJAVLJENA VEST

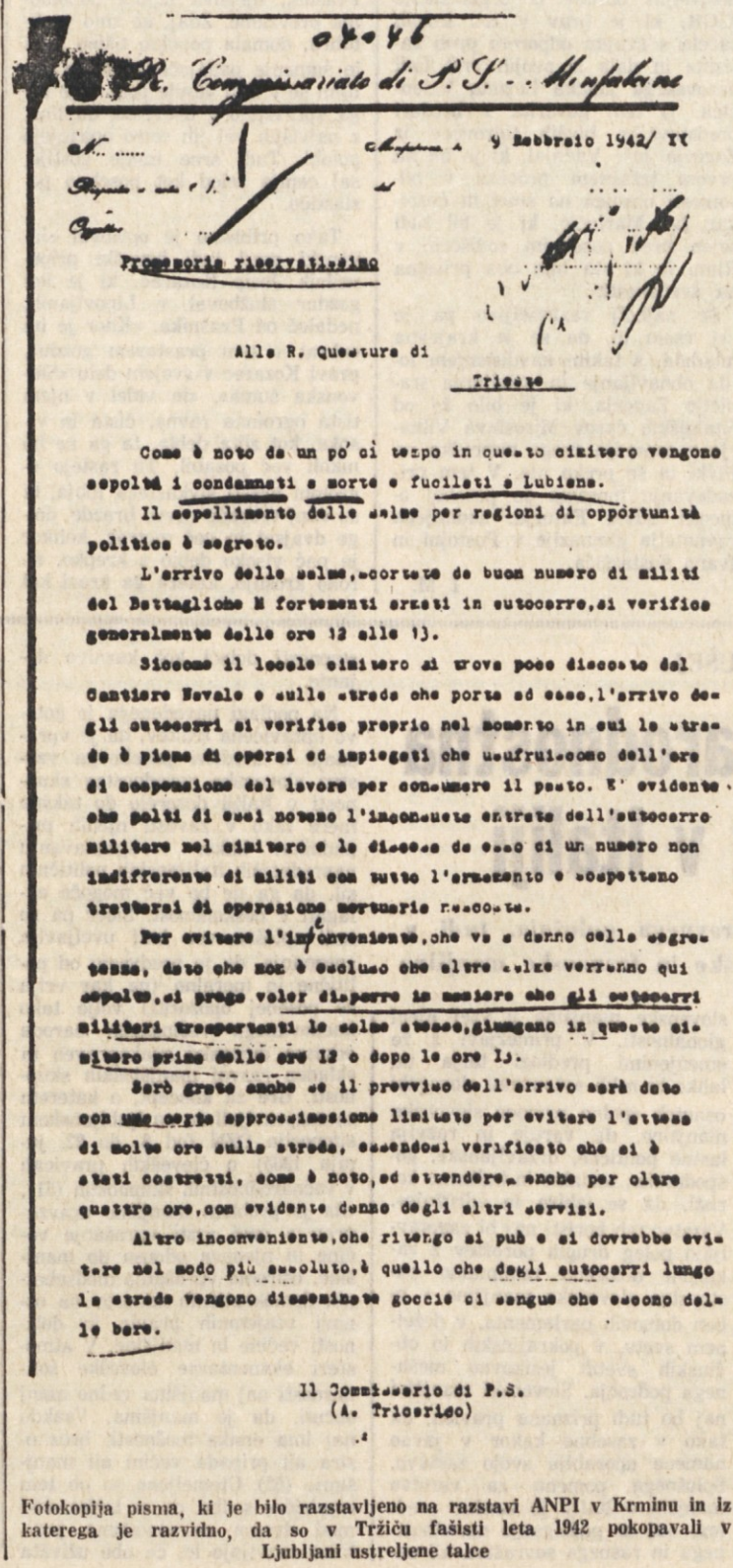
V Ljubljani ustreljeni talci pokopani v Tržiču februarja 1942

Policijski komisar iz Tržiča svetuje kvesturi v Trstu, naj trupla ne vozijo med 12. in 13. uro, ko so delavci iz ladjedelnice na cesti - Kaplje krvi na cesti

Na starem pokopališču v Tržiču so pokopani talci, ki so jih italijanski fašisti streljali v Ljubljani po njihovi 1942. Letu. Ta ugotovitev izhajajo iz pisma nekdanjega komisarja PS v Tržiču A. Tricarica kvesturi v Trst. Pismo je bilo razstavljeno na razstavi v Krmini, ki jo je priredilo združenje ANPL. Vest je povsem nova ter po tolikih letih odpira vprašanje, o katerem vsaj doslej ni bilo še slišati in ki zahteva hiter odgovor. Če so na pokopališču v Tržiču pokopavali v Ljubljani ustreljene talce, tedaj mora biti pokop redno zabeležen v seznamu pokopanih blizu ladjedelnice, ob cesti, ki pelje vanjo privozijo tovornjaki ravno takrat ko je cesta polna delavcev in uradnikov, ki imajo eno uro prosto za obed. Naravno je, da mnogi izmed

njih opazijo nenavaden prihod tovornjakov na pokopališče, izstopanje številnih vojakov v popolni opni opremi ter zato sumijo, da gre za skrivne pokope. Da bi preprečili te nevarnosti, ki škodujejo tajnosti, in ker ni izključeno, da bodo pokopali še druga trupla, prosimo, da bi tovornjaki pripeljali v bodečo na pokopališče pred 12. uro ali pa po 13. uri. Hvaležen bom, če nas bodo opozorili, kdaj točno bodo prišli, da ne bo treba dolge ure čakati na cesti; zgodilo se je namreč, da smo bili prisiljeni čakati tudi štiri ure, kar je škodovalo ostalim storitvam. Obstaja še ena nevarnost, ki jo bo po vsej verjetnosti treba odločno odpraviti, in sicer ta, da s tovornjaki (odn. iz krst) padajo na cesto kaplje krvi.

Komisar PS (A. Tricarico)»

Malokdaj je bilo o vinski letini toliko uganjanj in protislovnih mnenj kot ravno o letošnji. In tudi malo katero leto so vinogradniki doživljali tolikšne pretrse zaradi vremena kot letos. Sprva jih je mučila suša, potem pa, ko je prišlo deževje, še moča. Končna ocena, ki jo danes lahko že zapisiemo, je, da je letošnja letina grozdja, je pravzaprav ugodna. Vino sicer ne bo tako močno, kot smo ga naleteli, pač pa ga bo več, veliko več kot v normalnih letinah. Po nekaterih podatkih, ki smo jih zbrali v ravninskem delu in v Brdih, je letos tudi od 30 do 50 odstotkov več grozdja, v nekaterih primerih pa celo 100 odstotkov več. Kmetje, ki pridelujejo vina DOC nadzorovano originalno poimenovanje) imajo pravico pridelati na hektar le po 110 stovov. Zaradi dobrega pridelka obstajajo pri konzorciju težnje, da bi količino zaščitenega grozdja zvišali za 10 odstotkov, in sicer na okoli 120 stovov.

Večji pridelek je vinogradnike našel povsem nepripravljen. Enostavno nimajo dovolj posod, zlasti ne sodov, da bi ga mogli shraniti. Zato se v večjem številu kot prejšnja leta odločajo za prodajo grozdja. Letos ne pridejo v poštev samo vinski trgovci, ampak predvsem vinska klet v Krmini, v kateri so včlanjeni tudi številni vinogradniki iz Števerjana in z Oslavia.

Zanimala nas je tudi letošnja cena grozdja. Zadržana klet v Krmini je še ni določila. To bo storila na podlagi kakovosti grozdja in njegovih vrst. Vinski trgovci pa plačujejo povprečno ceno okoli 220 lir kg. Seveda ne plačujejo te cene vsevpriek, za vsako grozdje, ampak le za boljše vrste, za plote in tokaj. Letos, na primer, gre črno vino s težavo v promet, gre malo hudo kokorencu ravniški merlot in kabernet. Tudi s plebsko rebulo ne gre vse gladko. Povpraševanje je le po kvalitetnem grozdju; zlasti so v modi pinoti, pa saviner in malvazija. Naši briški vinogradniki to dobro vedo. Strokovnjaki so postali v tečajih, pa tudi s svojim zanimanjem za vinogradništvo, ki se kaže v sodelovanju na vinskih razstavah in tekmovanjih, so si pridobili bogate izkušnje. Te prenašajo v obdelavo vinogradov, gojenje perspektivnih trt, kletarjenje in tudi v trgovino, ki je, kakor pravimo, podaljšana roka proizvajalca. Tako so nekateri vinogradniki postali že kar ugledni vinski proizvajalci, katerih etiketirane steklenice zasledimo na mišah številnih znanih restavracij v naši deželi.

Cirkus »Medrano« do nedelje v Gorici

Cirkus »Medrano« bo od danes do nedelje na prostoru v Drevedu Virgilio imel redne predstave. Cirkuska skupina je konec septembra nastopala v Trstu in takrat jim je močna burja raztrgala glavni šotor, pod katerim imajo predstave. V manj kot dveh tednih je vodja cirkusa Leonida Casartelli dobil nov šotor.

Danes bo predstava samo ob 21. uri, medtem ko bodo v ostalih dneh dvakrat na dan, in sicer ob 16.30 in ob 21.15. Vsak dan od 10. ure dalje si bo občinstvo, predvsem mladina, lahko ogledalo velik zivalski vrt z vsemi živalmi, ki nastopajo med predstavo in še mnogimi drugimi.

Razna obvestila

V okviru akcije »Planinstvo za vsakogar« bo drevi ob 20.30 v prosvetni dvorani na Verdjevem korzu 13 večer namiznega tenisa.

ONMI je razpisal javni natečaj za mesto zdravstvenega vodje. Prošnje je treba poslati najkasneje do 19. oktobra letos; podrobnejša pojasnila dobijo zainteresiranci na goriskem sedežu ONMI, Korzo Italija 55 (drugo nadstropje).

Izleti

SPZ priredi 28. oktobra družinski izlet v Pulj in Opatijo. Vpisujejo že zdaj na sedežu v Ulici Malta 2.

Maritovnja SPD bo tudi letos v restavraciji hotela »Soča« v Mostu na Soči v nedeljo, 11. novembra popolndne.

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 14. oktobra izlet z lastnimi sredstvi. Program bo naslednji: vzpon na Vogel in tolminski Kuk v okviru proslav kmečkih tolminskih plovov. Zbirališče ob 6. uri na italijanskem prehodu pri Rdeči hiši. Udeležba bo veljala za eno prisotnost »Planinstvo in šport za vsakogar«.

Kino

Gorica
VERDI 17.00—22.00 »La furia del vento giallo«. C. Kuan in I. River. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
CORSO 16.45—22.00 »Bisturi, la mafia bianca«. E. M. Salerno in G. Ferretti. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO 16.45—22.00 »Milano tremila: la polizia vuole giustizia«. L. Merenda in S. Tranquilli. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.15—22.00 »Signore e signori«. V. Lisi in G. Moschyn. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.30—22.00 »Due mafiosi contro Al Capone«. F. Franchi in C. Ingrassia. Barvni film.

Trzin
EXCELSIOR 16.00—22.00 »Il serpente«. Barvni film.
PRINCIPE 17.30—22.00 »Mattatoio cinque«. Barvni film.
AZZURRO 17.30—22.00 »Tarzan e il safari perduto«. Barvni film.

Novo Gorica
SOCA »Kaj počnejo z dolgočasne gosposke, nemski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA »Priznanje policijske povertjenosti«, italijanski barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE »Normanski meč«, italijanski barvni film — ob 20.
PRACINA Presto.
RENCE »Spotakljivost neke dame«, ameriški barvni film — ob 19.
KANAL Presto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška, tel. 2124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, Ul. 1. maja, tel. 73.328.

Iz goriškega matičnega urada
ROJSTVA: Enrica Battistutta, Irene Plet, Paolo Petruz, Barbara Masalchin.
SMRTI: gospodinja 78-letna Agnese Pusil, por. Battistella, gospodinja 89-letna Frančiška Lepušček vd. Valentinčič, upokojenec 83-letni Guglielmo Mingo.

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona

Abonma 1973-74 — Devel koncertov — Kulturni dom v Trstu

25.10.1973: Pevski zbor IVO LOLA RIBAR iz Beograda, dirigent Ivo Dražinčić — 12.11.1973: ORKESTER GLASBENE MATICE, dirigent Oskar Kjuder, solisti: Elena De Martin — mezzosopran, Dina Slama — klavir, Vojko Cesar — fagot — 2.12.1973: Pevski zbor JOŽA VLAHOVIČ iz Zagreba, dirigent Emil Cossetto — 14.12.1973: SLOVENSKI OKTET — 8.1.1974: DUNAJSKI KOMORNI ORKESTER, dirigent Anton Nanut, solist Milos Pahor — flauta — 25.1.1974: SLOVENSKI TRIO, acil Bertonec — klavir, Dejan Bravničar — violina, Ciril Škerjanec — violončelo — 15.3.1974: ORKESTER GLASBENE MATICE, dirigent Oskar Kjuder, solist Goran Košuta — violina — 29.3.1974: SERGIO MARENGONI, klavirski recital — 19.4.1974: Orkester in solisti LJUBLJANSKE OPERE, dirigent Rado Simoniti

CENE ABONMAJEV

Redni 9.000 lir, Znižani 7.0

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Triestina tudi včeraj popolnoma razočarala

Klub zmagi, nizka raven igre - Še najboljši je bil D'Alessi

Triestina — Treviso 2:0 (1:0)
TRIESTINA: Marson, Sabbadini, Tugliach, Riva, Savron, Piemonte, Rossi (Vergan v 72. min.), Truant, Paganin, D'Alessi, Oggian (Zanon), 12 Janza.

TREVISO: Storto, Tomasini, Mazzoni, Cavasin, Volpato, Bernardi, Zambianchi, Turola, Alberti, Da Rosa.

STRELEČ: v 29. in 55. min. Paganin.

V šestnajstini finala italijanskega nogometnega pokala za polprofesionalne ekipe je včeraj popoldne Triestina na stadionu pri Sv. Soboti premagala Treviso z 2:0. Takoj je treba poudariti, da je bila tekma zelo slaba in nezanimiva, saj ekipi nista bili sposobni predvajati dopolnilnega nogometa.

Tržačane je rešil le nastop D'Alessija, saj bi v nasprotnem primeru popolnoma odpovedali. Triestina se je predstavila na igrišču v izredno spremenjeni postavi, kjer so nastopali v glavnem le rezerve. V obrambi sta tako zopet igrala Sabbadini in Tugliach, ki sta bila standardna igralca ob lanskem zaključku prvenstva. Skupno z Rivo sta se precej dobro odrezala. V vrstah je Cantagalla nadomestil Marson, ki je med drugim minilo pred koncem ubranil tudi enajstmetrovko. Sredina igrišča je bila zelo slaba, saj D'Alessi ni mogel zamašiti vseh lukenj. Poglavje za se pa je tu predstavil Truant, ki je v prvem polčasu popolnoma odpovedal ter so ga gledalci večkrat izžigali (in to upravičeno). Proti koncu tekme pa se je nekoliko popravil in je dokazal, da (če le hoče) igra lahko tudi dobro. Napad pa je silil najprej na trojici Rossi - Paganin - Oggian, nato pa je Zanin zamenjal Oggiana, Vergan pa Rossija.

Od vseh je bil morda najboljši Rossi, čeprav je Paganin dosegel dva lepa gola. Vendar pa sta zadetka premalo za trditve, da je bil njegov nastop pozitiven, saj je bil vse preveč počasn in vedno na istem mestu.

Proti šibkemu Trevisu je tako Triestina (klub zmagi) popolnoma razočarala že tako maloštevilno občinstvo. Res je, da je nastopila z rezervami, toda standardni igralci, ki smo jih videli v prejšnjih prvenstvenih tekmah, niso dosti boljši.

Radi

NAMIZNI TENIS

Boris Košuta v finalu nepričakovano klonil

Državnega turnirja v Busto Arsiziu, kjer je v moški konkurenci zmagal državni prvak Bosi pred Gionello, se je udeležil tudi Boris Košuta, ki letos nastopa za društvo CUS iz Firenc. Košuta je na tem turnirju zopet odlično zaigral in kot kaže, prebrodil krizo minule sezone. Dospel je namreč, po zmagah nad Bisijem, Tosettom in Provvedijem, v finale turnirja drugokategorijevnikov in res škoda, da je tu nepredvidoma klonil Turinčan Frascarolu. Po prvem setu, v katerem je Košuta pustil nasprotnika kar na 9, je vse kazalo, da bo Košuta upravičeno zmagovalac turnirja.

V turnirju prvokategorijevnikov pa je Košuta po porazu z držav-

nim razpredantom Costantiniem, plasiral med šestnajstico najboljših.

NOGOMET

BUENOS AIRES, 10. — Omar Sivori, vodja argentinske nogometne reprezentance, ki se je v ponedeljek uvrstila v finalni del svetovnega prvenstva, je sklenil zapustiti vodstvo reprezentance v začetku prihodnjega leta, ko mu zapade pogodba z argentinsko nogometno zvezo. Pod Sivorijevim vodstvom je argentinska reprezentanca požela precej uspehov, od katerih je bil prav gotovo največji vstop v finale, ki bo junija v Münchnu.

NOGOMET

V TRENING TEKMI

Jugoslavija-Borac 1:0

BEOGRAD, 10. — Nogometna reprezentanca Jugoslavije je v pripravah na kvalifikacijsko tekmo za svetovno prvenstvo s Španijo, ki bo 21. t.m. v Zagrebu, igrala danes trening tekmo v Banjaluki z Borcem, ki je bil okrepjen z nekaterimi drugimi igralci. Zmagalo je moštvo državne reprezentance z golom Jerkovića v 23. minuti, z 1:0. B. B.

ATLETIKA

JALTA, 10. — Na atletskem mitingu na Jalti je sovjetski metakladiv Jurij Sedjik postavil nov mladinski svetovni rekord z 69,04 m.

KOLESARSTVO

BERLIN, 10. — Zahodna Nemca Wolfgang Schulze in Sigi Renz sta zmagala na šestdnevni kolesarski dirki v Berlinu. Tekmovanje sta zaključila s krogom prednosti pred Kemperjem in Gilmorom ter Dwyatom in Dwyatomom.

SAH

V NEDELJO V BOVCU

Jesenice najboljše na jubilejnim turnirju

Dobra igra primorskih ekip

Primorska šahovska podzveza in šahovsko društvo Tolmin sta v nedeljo organizirala v »Alp« hotelu v Bovcu 10. jubilejni šahovski turnir ob 10. obletnici slovenskega življenja. Pri tem pa moramo dodati, da je oslabljena Idrija s šestim mestom razočarala.

Italijanske ekipe tokrat niso imele uspeha, vendar pa moramo pohvaliti borbenost Gorice in Čedad, ki sta osvojila 10. oz. 11. mesto.

KONČNI VRSTNI RED:

1. Jesenice	44
2. Postojna	42
3. Nova Gorica	40
4. Anžovo	39,5
5. Ajdovščina	38,5
6. Idrija	36
7. Pivka	33
8. Tolmin	32,5
9. Piran	32,5
10. Gorica	28,5
11. Čedad	26
12. Tržič	25
13. Sempeter	23,5
14. Bovec	15
15. Videm	14
16. Spilimbergo	10

Za uspešni potek turnirja je treba dati priznanje šahovskemu društvu Tolmin, zlasti šahovskima delavcem Torniju in Balohu, ki imata veliko zaslug za dobro organizacijo. Tekmovanje se je zaključilo z razdelitvijo številnih nagrad.

S. Kovač

AVTOMOBILIZEM

PO NESREČI V WATKINS GLENU

Danes pogreb Čevrta

PARIZ, 10. — Pogreb pokojnega francoskega avtomobilskega vozača Čevrta, ki se je smrtno ponesrečil v soboto na poskusnih voznjah v Watkins Genu, bo jutri. Truplo pokojnega avtomobilista bodo pripeljali v Francijo z letalom jutri zjutraj.

V OKVIRU 13. ŠŠI V SOBOTO IN NEDELJO V TRSTU

Urniki atletskega tekmovanja

1. Tekmovanja v atletiki bodo v soboto, 13. in nedeljo, 14. oktobra na stadionu na Kolonji.

2. Urniki tekmovalcev:

SOBOTA, 13. OKTOBRA

13.00	— zbor tekmovalcev
13.15	— višina mladince
13.30	— daljina mladinci
	— krogla mladinci
14.00	— trojbo mladinci (80 m, višina, krogla)
15.00	— 80 m mladinke
	— daljina mladinke
	— krogla mladinke
15.30	— 80 m mladinci
16.00	— 80 m mladinke polfinale
	— višina mladinci
17.00	— 1000 m mladinci
17.15	— 80 m mladinke finale
17.30	— 80 m mladinci finale

NEDELJA, 14. OKTOBRA

8.00	— zbor tekmovalcev
8.30	— višina članice
	— daljina članice
	— 1500 m članice
	— krogla članice
9.00	— trojbo mladinke (80 m, višina, krogla)
9.30	— 100 m članice
10.00	— 100 m članice
	— daljina članice
10.30	— 100 m članice polfinale
11.00	— 100 m članice polfinale
	— višina članice
11.15	— štafete (mładinke, mladinci, članice, člani)
12.15	— 100 m članice finale
12.30	— 100 m članice finale
12.45	— štafete finale

3. Atleti, ki nastopajo v troboju, bodo lahko tekmovali razen v troboju samo še v štafeti.

4. Atleti naj se po močnosti javijo že preoblečeni v športni dres.

5. Vsako nastopajoče društvo bo sodelovalo z vsaj enim sodnikom.

6. Organizator ne krije nobene škode, ki naj bi bila kakorkoli v zvezi s tekmovanjem.

«Prosim vas, posredujte, če ne bo hudo...»

Naslednjega dne se je stavka nadaljevala. Začutil je, da je njegovo življenje v nevarnosti. Člani mafije so mu bili za petami. Odšel je v karabinjerjem in zahteval, naj nastopijo v obrambo delavskih pravic do stavke. Karabinjerski narednik mu je odvrnil:

«To ni v moji pristojnosti.»

Naslednjega dne je podjetje obljubilo, da bo zadostilo zahtevam stavkajočih. Delavci so zadovoljni sklenili, da se bo do vrnil na delo.

Toda iz Terminija so v Giardinaccio prispeli karabinjerji. Vodji jih je omenjeni član mafije Mangiafridda, ki je bil po poklicu kontrolor tovornjakov. Karabinjerski narednik ga je pozval:

«Carnevale, pridil semkaj! Pazi dobro! Ti si strup za vse te delavce, mi pa skupaj energično odstranjujemo!»

«Nisem noben strup,» je rekel Carnevale. «Samo zakon branim, ki obstaja in ki ga je treba spoštovati.»

Na to je zaklical Mangiafridda:

«Ne boš dolgo izigralval prepotentnosti!»

Vsem je bilo vse jasno.

Carnevale se je tistega večera vračal utrujen z dela v kamolomu. Bila je tema. Izza vogala je nekdo pristopil k njemu: «Turiddu, nikar ne bodi tako ponosen in kljubovalen. Zapusti sindikat in pojdi iz kamoloma, bo bolje zate. Rad te imam in če bi te ne imel rad, ne bi tvegal, da bi ti to povedal. Če boš poslušal, boš dobil lepo vsoto in do smrti ti ne bo treba delati...»

Salvatore Carnevale je mračnemu tipu v temi odgovoril na svoj način. Toda zavedal se je, da je bil to poslednji opomin. Domov je prišel zelo zaskrbljen. Mati je doumela, za kaj je šlo. Prosila ga je naj ji pove, kdo mu je bil zagrozil, koga je bil srečal.

Kasneje je povedala in pričala:

Ni ji hotel povedati imena onega človeka. Obljubil je, da bo to storil čez dva dni, javno, na zborovanju za bližnje volitve, pa naj vsi slišijo in zvedo. Ni se mu posrečilo...

Ko je zjutraj ob šesti uri odhajal na delo v kamnolom, so ga ubili.

Tri krogle iz puške je dobil v stegno, roko in prsi, potem pa so mu izmaknili obraz z dvema streloma. In ga pustili...

Karabinjerji, policija, sodišče, vsi so bili prisiljeni izvesti preiskavo. Zdelo se je, da je bilo vse mobilizirano, toda, to je ambient mafije. Nihče ničesar ne ve, vsi molče.

Francesca Carnevale je pogumna, energična ženska. Ni obupala. Odšla je k državnemu tožniku v Palermo in vložila tožbo, ki je bila dobro dokumentirana. Aretirana je bila še omenjena trojica članov mafije: Di Bella in Mangiafridda, z njima pa še nov šef mafije iz Caccama Giorgio Panzica.

Obtoženi so bili kot organizatorji in izvršilci umora.

Preiskava je trajala štiri leta, kar je prav tako značilno. Končno se je začel proces v Santa Maria Capua Vetere. Štirje člani mafije so bili obsojeni na došmrtno ječo.

Toda to ni bilo dokončno. Vložili so priziv. Apelacijsko sodišče je oprostilo trojico zlikovcev - članov mafije. Četrtega ni bilo niti potrebno oprostiti: Tardibuone je menda umrl v preiskovalnem zaporu.

Kasacija v Rimu je potrdila oprostilo sodbo apelacijskega sodišča.

Mangiafridda, Di Bella in Panzica so se vrnili domov, v Solari in Caccama odhajajo vsako nedeljo v praznični obleki na sprehod po glavni ulici in vodijo svoje družine k velikim maši, vsi pa sнемajo pred njimi klobuke in jim globoko klanjajo, medtem ko intimnejši lahko doživijo tudi čast, da jim lahko poljubljajo roke.

KOSARKA

V 2. SLOVENSKI LIGI

KOLESARSTVO

TOLMIN V ZADNJEM KOLU ZASEDEL TRETJE MESTO

Prvo mesto si je predčasno zagotovil Koper - Neuspeh Kobarida

Košarkarji v 2. slovenski košarkarski ligi - zahod so s tekmi 18. kola končali letošnje prvenstvo in dobili prelopten počitek. Podobno, kot dve zadnji prvenstvi je tudi letošnje potekalo v znamenju primorskih moštev, ki so ob koncu zasedla vseh prvih pet mest. Kopranci pa so se z osvojitvijo prvega mesta uvrstili v 1. slovensko B ligo.

Osnredni tekmi kola sta bili v Idriji in Tolminu. Idrija si je s tesno zmago nad Savo zagotovila solidno peto mesto in je bilo že vnapred jasno, da bo Čerknica, edini konkurent Idriji, doživela v Kopru poraz. Ob enakem številu točk je Idrija samo za 1 koš na boljšem! Tekma v Tolminu je odločala o drugem mestu. Lokalni derbi so preprečljivo dobili domačini, medtem ko je anhovski Salonit doživel nepričakovan poraz v Zireh in si je tako zapravil vse možnosti da prehiti Tolmince. Grosist je v zadnji tekmi prvenstva zmagal na vročih tleh v Kropi in je dokazal, da je za Kopro res najboljšo moštvo v tej košarkarski družbi.

Rekli smo že, da so primorska moštva osvojila prvih pet mest. Ta skupina (v katero pa moramo pršteti še Čerknico) je tudi po kakovosti veliko boljša od ostalih tekmecev, ki so bili solidni le od časa do časa ter so vsi po vrsti pripravili nekaj presenečenj. Posebno pa so razočarali Kobaridanci, od katerih smo pričakovali veliko več in v začetku upali, da so le v krajši krizi.

Ob koncu pa moramo še z veseljem ugotoviti, da se je to tekmovanje krepko zakoreninilo in je upravičilo vložen trud in sredstva. Priročje in izpadov je bilo znatno manj kot prejšnja leta. Tekmovalna komisija s sedežem v Novi Gorici pa je svoje delo opravila zelo skrbno in dobro, za kar ji gre vse priznanje.

IZIDI 18. (zadnjega) KOLA

AET Tolmin	—	TIK Kobarid	63:55
Koper	—	Čerknica	100:76
Idrija	—	Sava	74:73
Plamen	—	Grosist	69:73
Kladivar	—	Salonit	74:71

KONČNA LESTVICA za leto 1973

Koper	18	17	1	1529	1173	34
Grosist	18	14	4	1343	1963	28
AET Tolmin	18	12	6	1267	1116	24
Salonit	18	11	7	1228	1173	22
Idrija	18	10	8	1146	1237	16
Čerknica	18	8	10	1244	1336	16
Plamen	18	6	12	1214	1320	12
Sava	18	6	12	1215	1324	12
TIK Kobarid	18	4	14	1156	1315	8
Kladivar	18	4	14	1129	1317	8

Končala so se tudi prvenstva v 1. slovenski A in B ligi.

V 1. A ligi sta se oba primorska

ZŠŠDI sporoča, da bo tekmovanje v balinanju v okviru 13. ŠŠI za zahodnokraško področje jutri ob 19.30 v Krizu.

ZŠŠDI obvešča, da bo streljanje na zahodnokraškem področju 12. t.m. ob 20. uri v Sočevi hiši na Proseku.

Finale članice odbojškarskega turnirja za tržaško področje bo danes v Dolini ob 20.30 za 3. mesto in ob 21.30 za 1. mesto.

Člani bodo odigrali srečanja v soboto na stadionu »I. maja« v Trstu po naslednjem sporedu:

20.00	Bor B — Škamperle
21.00	Bor A — Bor B
22.00	Škamperle — Bor A

Tekmovanje mladink se bo pričelo v torek, 16. t.m. v Dolini po tem sporedu:

20.00	Breg A — Cankar
21.00	Breg B — Cankar
22.00	Breg A — Breg B

ZŠŠDI obvešča, da je urad v Ul. Geppa 9 odprt vsak dan od 8. do 14. ure.

predstavnik obdržala v ligi. Fructal je v zadnjem kolu igral doma z Radensko in ji je zadal hud poraz. Ajdovci so igrali odlično in so že v 7. minuti vodili z rezultatom 22:7. Čeprav so domačini ostali v 39. min. s samo štirimi igralci, so znali obdržati visoko vodstvo. Lesonit je v zadnjem kolu gostoval v Litiji, kjer so bili domačini uspešnejši. Fructal se je tudi letos odlično odrezal, Lesonitu pa je uspelo obstati v ligi (10.).

V 1. B ligi je Postojna za zaključek prvenstva doživela visok poraz na Prulah pri Ljubljani, medtem ko je sezanski Kras doma premagal Zarjo. Postojnčani, ki so skozi vse prvenstvo igrali v zelo spremenljivi formi, so ob koncu pristali na šestem mestu. Vedno boljši Sežanci pa so se morali posloviiti od te lige, saj so zasedli skromno, predzadnje mesto.

IZIDI

Fructal — Radenska	91:47
Litija — Lesonit	97:82
1. B liga	
Kras — Zarja	69:61
Prule — Postojna	96:65
	E. H.

Streljanje — 13. ŠŠI

Drugi del streljanja z zračno puško za gorško področje bo drevi ob 20.30 v mali dvorani Katoškega doma (Drevored 20. septembra). Tekmovanje se bodo drevo lahko udeležili tudi tisti, ki so bili odsotni v prvi fazi, to je v ponedeljek.

PO OZEMLJU LOMBARDIJE

V soboto poslednja letošnja dirka

MILAN, 10. — V soboto bo na sporedu zadnja velika kolesarska dirka letošnje sezone, dirka po Lombardiji. Nekateri poznavalci trdijo, da bo to nekakšen povratni dvoboj med svetovnim prvakom Gimondijem in Belgijcem Merckxon, ki je v Barceloni doživel na svetovnem prvenstvu hud poraz.

Dvoboj med tema tekmečema bo prav gotovo zelo hud, saj sta trenutno oba v odlični formi, pa tudi proga je zelo naporna, tako da bi morali ostali kolesarji kaj kmalu izpasti iz boja za prva mesta. Merckx, ki nekaj dni vedno trenira in se je podal tudi na progo sobotne dirke, meni, da ima še največ možnosti za končno zmago prav italijanski kolesar, medtem ko je Gimondi o tem precej skeptičen. Upa, da ne bo prišlo takoj do selekcije, ko se moral znati sam za belgijskim asom, pač pa da bodo pri raznih padalnih akcijah sodelovali tudi drugi kolesarji, med katerimi omenja najprej Rogera de Vlaemincka, sprinterja in velikega Merckxovega nasprotnika. De Vlaeminck je znan po tem, da se na enodnevnih dirkah zelo potruji in je večkrat uspešen tudi na zanj neprimernih področjih. Med domačimi tekmovalci pa imajo precej možnosti, poleg Gimondija, še Panizza, ki je izvrsten gorski vozač, ter Bitossi, ki je vedno sposoben pripraviti presenečenje.

TENIS

GUAYAQUIL, 10. — V izločilni skupini teniškega turnirja za Davison pokal je Ekvador premagal Urugvaj s 5:0 in se bo zdaj srečal z zmagovalcem dvoboja Brazilija — Južna Afrika.

Z zmago nad Stockom si je Vesna zagotovila v nedeljo že drugi par točk

Sant'Anna je bila tokrat za Brežane premočan nasprotnik

VI. PALERMO — SREDIŠČE URBANIZIRANE MAFIJE

Za mafijo je v novejšem času značilno, da se čedalje bolj in bolj urbanizira. To pomeni, da sicilijanska mafija, ki se je v Ameriki izživljala izključno kot eden izmed pojavov velikih mest, a je bila v domovini pretežno povezana z veleposvetvom in zemljo nasploh, tudi na Siciliji dobiva zdaj postopno čedalje bolj mestni značaj.

Strokovnjaki za mafijo pravijo, da mafijo vasi po malem ubija agrarna reforma, kriza poljedelstva in beg prebivalstva iz vasi v mesta. V številnih, nekoč močnih središčih mafije (in banditizma), na primer, v Villabbi, kjer je vrsto let živel šef celotne mafije Don Calogero Vizzini, danes tudi skoraj ni mladih ljudi med 18 in 30 letom. Čedalje manj je tega »materijala«, ki je potreben mafiji, da bi izvrševala svojo voljo, svojo prevlado.

Demokratski poslanec v deželnem svetu Sicilije Lo Giudice pravi o tej metamorfozi ali evoluciji mafije:

«Mafija je, žal, neka žalostna stvarnost ekonomskega in družbenega življenja Sicilije, toda ta stvarnost se do neke meje premika ozemeljsko, čedalje bolj prehaja iz vasi v mesta, s fevdov v veliki mestni business. Zavaljo tega se v nekem smislu spreminjajo tudi metode, pa tudi tip člana mafije, čeprav so ti glavni ljudje mafije, katerim je sestavni del imena »dona«, prešli na nov teren. Vsekakor, bistvo je ostalo, ostala je stara mentaliteta in stara morala mafije.»

No, medtem ko je bilo na veleposvetstvih, na fevdih in v vseh mafijo čutili direktno ter je bila vedno prisotna, skoraj otipljiva, v zasedi s puško tako v temi kot pod soncem, je v kakem velikem mestu, kot je, na primer Palermo, konspirativnejša. To pa ne pomeni, da ni povsod prisotna.

Sleheri državljani, kadar za točno mizo pije škodetico kave ali čašo vina, indirektno plača racket mafiji.

(Nadaljevanje sledi)

